Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 19 (1769) ♦ Субота, 31 січня 1998 року ♦ Ціна договірна

На економічному фронті... без перемін

І тому на необхідності зміни економічної політики держави наголосив Голова Верховної Ради Олександр Мороз під час зустрічі з керівниками господарств Новоайдарського району в ході робочої поїздки в Луганську область.

Реформи, що їх протягом шести років проводили в Україні, боляче вдарили по вітчизняному сільгоспвиробникові. Зокрема, на Луганщині скоротилося виробництво всіх видів сільськогосподарської продукції, а надої молока на одну корову торік становили всього 1800 літрів.

Відсутність коштів не дає змоги сільським трудівникам розвернутися на повну потужність. Скажімо, Новоайдарська птахофабрика 1990 року виробила понад 5600 тонн качиного м'яса і отримала понад 8 млн. карбованців прибутку. А нині приміщення для птиці — порожнє: на її утримання немає коштів. Водночас Фонд державного майна оцінив вартість основних фондів у 4 млн. гривень, хоча обладнання й приміщення давно морально застаріли. Така вартість майна відлякує ймовірних інвесторів. А з другого боку, і держава не вкладає у це виробництво жодної копійки.

(Продовження на 2-й стор.).

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ,
спеціальний кореспондент «Голосу України» (зі Страсбурга)

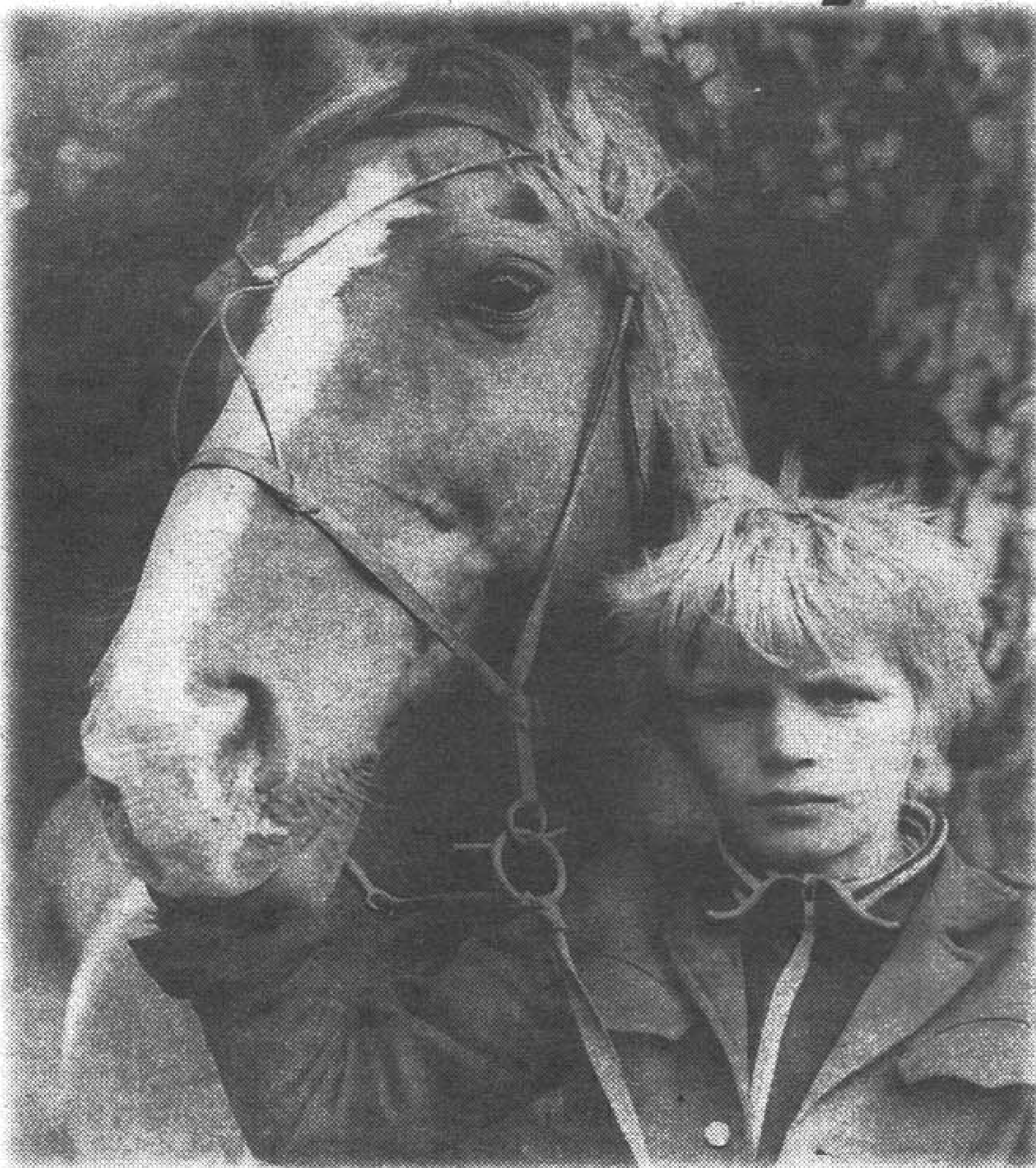
Наша перемога чи наша ганьба?

Таке запитання постає після дебатів у Парламентській Асамблеї Ради Європи, які хоч і закінчилися визнанням повноважень нашої делегації, але завдали серйозної шкоди авторитету України.

Якщо враховувати, що ситуація така: нас відлупцювали, але не викинули, — то про якусь перемогу говорити зайве. І хто ж у цьому винен? Як відомо, думки представників законодавчої і виконавчої влади протилежні. Президентські та міністерські структури вказують на Верховну Раду, а парламентарії — на Президента. До речі, президент Парламентської Асамблеї Лені Фішер вважає: відповідальність за те, що сталося, виконавча і законодавча влади України мають поділити порівну. Очевидно, вона має рацію. Та є деякі нюанси.

(Продовження на 2-й стор.).

"Ми відповідаємо за тих, кого ПРИРУЧИЛИ", —

сказав колись Екзюпері. Дитяча самотність. Як рідко ми замислюємося, що нинішній неймовірний ритм життя з кожним днем дедалі більше загострює цю проблему. Ой, як набридають постійні «почитай», «пограйся», «розкажи». Ми, втомлені й роздратовані, відмахуємося від дитячих прохань і відпроваджуємо улюблене, часто єдине чадо до телевізора: «Йди подивися мультики», не звертаючи увагу на те, який мультик чи фільм дивиться малюк. Ну, а ниття «купи мені собаку» взагалі виводить з рівноваги, і маленьку людину мама ставить перед дилемою: або я, або пес. Про братиків і сестричок наші мудрі діти взагалі згадують зрідка.

На виручку дорослим прийшло заморське диво. У тваринок, що втрутилися в особисте життя не лише дітей, а й дорослих, є одне спільне ім'я — «тамагочі» (по-японськи — яйце). Менш як за місяць іграшки заполонили прилавки магазинів і кіосків. «Тамагочі» став рожевою мрією мало не кожного українського малюка...

(Матеріали на цю тему читайте на 8—9-й стор.).

Зустрілися неформально

Учора в підмосковній резиденції «Русь» у Завидово почалася дводенна неформальна зустріч президентів Росії та України Бориса Єльцина і Леоніда Кучми.

Як повідомив прес-секретар глави російської держави Сергій Ястржембський, Борис Єльцин і Леонід Кучма обговорюють «традиційно максимально широке коло питань», зокрема — питання ратифікації російсько-українського договору, угоду щодо Чорноморського флоту, а також програму довгострокового економічного співробітництва на 1998—2007 роки.

В Завидово обговорюються, за словами С. Ястржембського, «і питання, про які буде повідомлено лише після зустрічі». Можливо, буде зачеплено й тему поставок туркменського газу через територію Росії. Адже недаремно діалог відбувається відразу після закінчення візиту Леоніда Кучми до Туркменистану.

Рішення немає, але бомби напоготові

Не давніш, як місяць тому над Перською затокою нависла неминуча війна, проте її мислимими і немислимими засобами вдалося уникнути. Нині обстановка ще вибухонебезпечніша, бо США розлютилися не на жарт, і днем перемоги для Іраку нинішня криза навряд чи завершиться. Рішення про застосування військової сили проти Іраку поки що не прийнято. Але американські погрози стали відкритими і прямолінійними. До того ж, головна мета США залишається тією самою — «позбавити Багдад можливості виробляти зброю масового знищення і загрожувати сусідам». Для цього, на думку Вашингтона, потрібен передусім «повний і нічим не обмежений доступ» інспекторів ООН на всі іракські об'єкти.

(Продовження на 8-й стор.).

Майже в детективному жанрі

розпочав свою розповідь про події останніх днів головний редактор газети «Правда Украины» Олександр Горобець. Він та представники партії «Громада» запросили столичних журналістів на прес-конференцію, щоб висловити свій протест щодо припинення з 28 січня друку вищезгаданої газети.

(Продовження на 4-й стор.).

P.S.

○ Кабінет міністрів України підготував проект указу Президента «Про усунення обмежень, що стримують розвиток підприємництва».

○ За 11 місяців 1997 року чисельність населення України зменшилася на 375,1 тис. чоловік і становить на початок цього року 50,5 млн. осіб.

○ Адміністрація Північнокримської експериментальної економічної зони «Сиваш» зареєструвала в Міністерстві економіки 30 інвестиційних проектів на суму більш як 100 млн. доларів.

На економічному фронті... без перемін

(Початок на 1-й стор.).

— Значить, щось не так у нашому королівстві, — погодився з сільськими трудівниками Олександр Мороз. Він переконаний, що держава повинна змінити ставлення до виробництва — інакше не буде надходжень до держбюджету. Окрім того, він вважає, що для пом'якшення податкової політики потрібно витягнути на світло з тіні посередників, які паразитують на виробниках.

Ця сама тема, до речі, була провідною під час розмови Голови Верховної Ради з шахтарями, які прибули в аеропорт, щоб зустрітися з Олександром Морозом і висловити йому наболіле.

Зокрема, гірник шахти «Луганська» № 1 Володимир Перцев сказав:

— Ми місяцями не одержуємо заробітної плати. Самі голодні і діти голодні. Чи ви ще денебудь бачили державу, яка не платить людям грошей? Я — ні!

Того ж дня Голова Верховної Ради Олександр Мороз відвідав Старобільський район, де також мав зустрічі і розмови з працівниками агропромислового комплексу.

Павло КУЩ,
Володимир КОРОЛЮК.

Гостріть пера, колеги!

Центральна виборча комісія затвердила порядок акредитації журналістів при Центрвиборчкомі. Згідно з ним акредитація здійснюється головою ЦВК за поданням прес-служби комісії на підставі офіційного звернення відповідного органу масової інформації або рекомендації професійного об'єднання журналістів.

Акредитованим журналістам і технічним працівникам ЗМІ видається картка акредитації встановленого зразка з фото, що дає право бути присутнім на засіданні комісії, входити до її приміщення, брати участь у інших заходах, пов'язаних з виборами на території всієї України.

Затверджено також розподіл коштів на підготовку і проведення виборів народних депутатів. Розпорядниками коштів Центрвиборчкому, окружних та дільничних виборчих комісій є їхні голови.

Середня норма видатків на окружну комісію на період виборів — 127545 грн., на кожну дільничну комісію — 4789,5 грн.

Голів окружних виборчих комісій зобов'язано до 5 лютого скласти та затвердити в Центрвиборчкомі на підставі доведених розрахунків власні кошториси, а до 10 квітня подати звіт про використання коштів на підготовку і проведення виборів народних депутатів України.

Анатолій КАРАСЕНКО.

Негостинний аеропорт у Салоніках

За рішенням грецької судової влади в аеропорту «Македонія» в Салоніках затримано «Боїнг-737» української авіакомпанії «Аеросвіт». Члени екіпажу літака і 46 пасажирів мали намір вилетіти до Одеси та Києва, але провели ніч у міських готелях. За словами представників аеропорту, шанси на те, що лайнер невдовзі залишить Грецію, поки доволі незначні.

Літак затримано відразу ж після прибуття з Києва у зв'язку з постановою міського суду. Суд у Салоніках прийняв позитивне рішення за позовом родичів жінки, загиблої 17 грудня минулого року в катастрофі на півночі Греції лайнера «Як-42», що належав цій самій авіакомпанії. Внаслідок аварії лайнера, який врізався в гору приблизно за 90 км на південному заході від Салонік, загинули 74 пасажири і члени екіпажу.

«Боїнг-737» — це єдина власність «Аеросвіту» в Греції, ось чому його було конфісковано», — заявив представник поліції.

Представники української авіакомпанії в Греції заявили, що очікують на офіційне повідомлення судової влади, щоб ужити заходів для врегулювання цієї проблеми. Адвокати «Аеросвіту» також направили владі петицію з вимогою про скасування ордера на конфіскацію літака, який видано судом у Салоніках, повідомляє ІТАР-ТАКС.

У ДОРОСЛИЙ СВІТ — НА ВІТРИЛАХ ТАЛАНТУ

Щирість і наявність власної позиції — те, що, на думку Голови Верховної Ради Олександра Мороза, характеризує твори, подані на Всеукраїнський конкурс учнівських робіт «Знання і повага прав людини — шлях до взаєморозуміння».

Понад півтисячі есе на цю тему надійшло до Києва з усієї України, а також з Росії, Молдови, Білорусі. Для учнів молодших класів провели конкурс малюнків. Журі, до якого увійшли правозахисники, вчені, юристи-практики, назвало 21 фіналіста. Було визначено тих, хто поїде до Страсбурга — відвідати установи Ради Європи.

У церемонії нагородження переможців взяв участь Голова Верховної Ради України Олександр Мороз. Він вручив дипломи та цінні подарунки маленьким художникам Аліні Боковій (Львів), Юлії Дзюбі (Дніпропетровськ), Анелі Троценко (Львів), а також старшим учням Олексію Шевчуку (Харків), Тетяні Теслі (Дніпропетровськ), Віталію Дорошенку (Шостка), кримчанину Олександрові Степанову, Олександрові Кириленку з Макарівського району на Київщині та Надії Трач (Івано-Франківськ).

Місія глави парламенту не обмежилася врученням призів. Олександр Мороз відповідав на запитання фіналістів, а потім сам був у ролі інтерв'юера. Розмова стосувалася не дитячих тем: хто має право змінювати чи доповнювати статті Конституції, орієнтація зовнішньої політики України, кримінальна відповідальність батьків, використання у передвиборній кампанії молодіжних організацій, свобода слова...

Звертаючись до юних борців за права людини, Олександр Мороз наголосив, що новому поколінню держави, в якій розпочато правову реформу, змалку слід виховувати в собі громадянську активність та небайдужість.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

На знімку: Олександр Мороз вітає переможницю.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Адміністрація слухає та «їсть»...

Самоврядування: проблеми зростання

Після виходу у світ закону про місцеве самоврядування Херсонська обласна рада народних депутатів посилила контроль за розподілом і використанням бюджетних коштів. Однак, незважаючи на заяву голови облдержадміністрації Михайла Кушнеренка про готовність конструктивно співпрацювати з місцевими органами представницької влади, насправді нічого не змінилося. Депутати критикують, адміністрація слухає і... «їсть» бюджет на свій розсуд.

На засіданні президії ради начальник фінансового управління адміністрації Рудольф Напалков намалював досить благополучну картину з використанням бюджету. Та реальність інша. Заборгованість у зарплаті все ще становить 115 мільйонів гривень, хоча обіцяли будь-що ліквідувати її в листопаді, грудні, а зараз, у новому році, вже й не згадують. Негаразди списують на економічну кризу. Але, на думку депутатів, таке пояснення — це лише півправди.

Адже без відома обласної ради (зміни до бюджету може внести тільки вона) адміністрація кроїть кошти так, як їй заманеться.

Ось факти. Сесією обласної ради було затверджено річний фонд зарплати працівникам управління охорони здоров'я. Однак його зменшили більш як на 2 мільйони гривень. Чому? Невідомо. Ліміт заробітної плати для ветмедицини, центру підвищення кваліфікації кадрів також зрізали з 13 тисяч гривень до 6,2 тисячі. Знову ж таки без погодження з обласною радою. Проігноровано рішення ради про виділення коштів на ремонт Палацу молоді у Херсоні. Ця чудова будівля поступово руйнується. Раніше порушення в розподілі бюджету навздогін адресували колишньому главі адміністрації Юрію Карасику. Мовляв, наламав дров та й поїхав до столиці. Однак чому тепер уже новий керівник області, Михайло Кушнеренко, продовжує ту ж практику?

Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Херсонська область.

Наша перемога чи наша ганьба?

(Початок на 1-й стор.).

Звинувачення на адресу України складалися з трьох пунктів. Перший: продовження виконання страт навіть після письмового попередження рік тому. Другий, звичайно, — секретність в усьому, що має стосунок до смертних вироків. Третій — умови перебування в'язнів в українських тюрмах.

Щодо першого і найголовнішого, то ніде правди діти: ми вступили до Ради Європи в листопаді 1995 року і до 1998 року Верховна Рада могла прийняти необхідний документ. Або хоча б розпочати цей процес. Але, побоюючись таких непопулярних серед виборців кроків, не зробила цього.

З іншого боку, Президент України має конституційне право милувати. І чим, як не його безвідповідальністю, можна пояснити ті страти, які сталися вже після нашого входження в РЄ (серед них і такі, котрі виконано після попередження в січні 1997 року). Посилання — мовляв, цим людям Президент відмовив ще раніше — не переконливе. Адже як зробили у Росії? Там теж немає офіційно оголошеного мораторію, однак, за розпорядженням Єльцина, ніхто не може виконати смертний вирок без дозволу президента. Навіть якщо злочинцеві вже було відмовлено в помилуванні. І тому до Росії Рада Європи не має жодних претензій. А законодавство щодо смертної кари в них не ліпше, ніж у нас. Отож було б президентське бажання.

Тепер про інші пункти. Саме українські чиновники значною мірою винні, що на нас так серйозно «наїхали» у ПАРЄ. Асамблею обурювало не стільки те, що в Україні продовжували страчувати, скільки те, що приховували цю інформацію, а коли й надавали її, то не завжди правдиву. Члени української делегації Євген Мармазов та Анатолій Раханський розповіли, як зверхньо поводилися наші бюрократи з доповідачами ПАРЄ Ренатою Вольвенд та Анне Северинсен, змушуючи їх довго чекати у своїх приймальнях, як тодішній в. о. Генпрокурора Олег Литвак запросив на свою зустріч із пані Вольвенд журналістів і перетворив серйозну ділову розмову на фарс.

Ось красномовний приклад. Це лиш один фрагмент діалогу з журналістами міністра юстиції Сюзанни Станік після дебатів з нашого питання: "Пані Станік, ви передавали пані Вольвенд списки страчених, як вона того просила?» — «Я передала Вольвенд всю інформацію, що має стосунок до смертних вироків». — «Яку саме, списки страчених?» — «Кількість страт і процедуру виконання вироків. Списки страчених вона в мене не просила».

Однак у номері за 29 січня «ГУ» дослівно цитував доповідь Ренати Вольвенд за підсумками візиту в Україну: вона розповідала про всі кола пекла, перепрошую, чиновницькі коридори, якими їй довелося побігати в пошуках необхідної інформації. І все даремно.

Отже, хтось із двох помиляється. Пані Вольвенд, до речі, у ПАРЄ має репутацію дуже відповідальної і порядної людини... А списки, які намагалися дістати й інші депутати ПАРЄ, пані Станік привезла до Страсбурга лише напередодні голосування щодо повноважень нашої делегації і вручила Лені Фішер. Але, зрозуміло, вже запізно. Бо після спілкування з пані Станік та іншими українськими чиновниками доповідь Ренати Вольвенд мала таку однозначно негативну тональність, що й справді дивно, як ми не «вилетіли» з Асамблеї. Мало того, пані Вольвенд, схоже, поставила собі за мету довести цю справу до завершення: все-таки домогтися анулювання повноважень нашої делегації. А для цього, згідно з резолюцією № 1145, їй потрібна ініціатива двох національних делегацій і підтримка двох політичних груп.

Тож треба робити висновки і не гаяти час. На червень заплановано широкий розгляд питання про виконання Україною взятих зобов'язань. І якщо не буде скасовано смертну кару або оголошено мораторій, якщо з України надійде інформація, що умови утримання в'язнів у тюрмах не поліпшуються, якщо не буде скасовано безглузді відомчі інструкції (як-от: смертна кара — це державна таємниця), то, чесне слово, краще нашим депутатам до Асамблеї не потикатися. Ганьба буде ще більша, ніж у січні.

Анатолій КОВАЛЕНКО:

«Законів достатньо — була б воля їх виконувати...»

НАПРИКІНЦІ минулої сесії Верховна Рада України ухвалила закони, якими визначила порядок виборів народних депутатів до місцевих рад і міських, сільських і селищних голів, а також установила, що вибори в Києві мають відбутися саме 29 березня і на загальних підставах.

Закон «Про вибори місцевих рад, сільських, селищних, міських голів» Президент підписав. З другим документом, згідно з яким київських депутатів усіх рівнів і мера мають обирати за зазначеним вище актом, а голів міських райрад — за законом про місцеве самоврядування, Л. Кучма зволікає. Чому?

Ситуацію коментує народний депутат України Анатолій КОВАЛЕНКО:

— Підписаний Президентом закон оцінюю надзвичайно позитивно. Це ще один блок у фундамент становлення місцевого самоврядування в Україні, яке відповідало б Європейській хартії про нього. Зазначено це і в новій Конституції. Закон — це поступовий рух до справжнього самоврядування.

— Ви ініціювали прийняття закону про вибори в Києві. Навіщо було дублювати? Невже для забезпечення нормального виборчого процесу в Києві не вистачає правової бази?

— Я вважаю, що прийнятої сьогодні законодавчої бази — Конституції, законів про місцеве самоврядування і вибори до місцевої влади — цілком достатньо, щоб проводити вибори в Києві. Але, враховуючи нескінченні дискусії тих сил, які, мабуть, не хочуть демократичних виборів у Києві, особливо виборів мера, для того, щоб зняти зайві питання, і був ініційований дуже простий закон, розрахований на пересічного громадянина. В ньому всього одна стаття, суть якої зводиться до того, що вибори в Києві відбуваються так, як і скрізь в Україні.

Організація влади, відносини місцевого самоврядування, функції столиці —це має бути виписане в законі про столицю. А вибори мають відбуватися за загальнодержавними демократичними законами. От щоб зняти цю дискусію, мною і було ініційовано окремий закон.

— А чи не гадаєте ви, що комусь саме в оточенні Президента не вигідні демократичні вибори в Києві?

— Я думаю, що Президент чітко усвідомлює: чим міцніше буде самоврядування в Києві чи будь-де в іншому місці, тим менше буде проблем у нього самого. Можливо, хтось у його оточенні цього не усвідомлює, бо йому вигідніше мати Київ, як кажуть, у ручному управлінні. На мій погляд, юридичних підстав не підписувати цей маленький закон не існує.

— А, можливо, є політичні підстави. Наприклад, побоювання, що з демократичними виборами почнуться скандали, зв'язані з викриттям фактів діяльності нинішньої міськдержадміністрації, яка, за свідченням оприлюднених мемуарів мера Косаківського, таємних листів прем'єра Пустовойтенка, досить вдало побутово обслуговувала інтереси державної влади...

— Ваше припущення має під собою певне підгрунтя. Я вже неодноразово казав, що нинішня київська влада діє за принципом «дозволено все, що не заборонено законами». А це принцип для окремого громадянина, для влади є норма «заборонено все, що не дозволено законом». Тож і виходить, що в нас кожний — собі пан, законодавець і виконавець.

Коли якісь рішення було прийнято в інтересах Києва і киян, то не треба їх бездумно скасовувати. Не треба йти шляхом попередників, коли Косаківський скасовував рішення Салія, а Омельченко — рішення Косаківського. Має бути спадковість влади, тоді й місто розвиватиметься нормально.

Але коли рішення приймалися з грубим порушенням законів чи з перевищенням повноважень, то, звичайно, їх треба скасовувати, а за це хтось має відповідати.

— Повертаючись до закону про місцеве самоврядування, на вашу думку, чи унормовує він відносини між владними органами різних рівнів, чи дає їм достатньо повноважень для здійснення притаманних їм функцій?

— Не повною мірою і не так, як хотілося б. Особисто я — прихильник розвитку районного самоврядування в Києві і боровся за нього на всіх рівнях. І закон про місцеве самоврядування визначає компетенцію і повноваження кожного владного органу. Він визначає, хто і чим має займатися. І якби на додаток до нього було введено в дію закони про місцеві державні адміністрації і про столицю, то, принаймні в Києві, всі питання було б знято. Сьогодні так іще, на жаль, не можна стверджувати.

— Ви вже сказали, що в державному бюджеті зроблено кроки до фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування. Чого ще в цьому плані не вистачає?

— Справді, в державному бюджеті місцеве самоврядування здобуло своє місце, але, як на мене, не тією мірою, як має бути. Якщо брати до уваги світову практику, то розподіл консолідованого бюджету між державою і місцевим самоврядуванням має бути в пропорції, щонайменше, п'ятдесят на п'ятдесят відсотків. А якщо взяти країни з розвинутим місцевим самоврядуванням, то там на його потреби залишають до 70 відсотків, а державі — решту, щоб вона могла фінансувати загальнодержавні програми: оборону, атомну енергетику, освоєння космосу тощо.

— А що сьогодні може зупинити вибори в Києві?

— Наприклад, категоричне вето Президента на закон про вибори в Києві. І вони можуть бути оголошені неконституційними, бо порушаться терміни виборчої кампанії.

— А якими ви бачите відносини між київським мером, місцевим самоврядуванням і держадміністрацією?

— Усе дуже просто. Роботи в Києві вистачить усім — це столиця, і держадміністрації треба виконувати столичні функції, забезпечувати їх. Далі: в Києві 65 відсотків майна — це загальнодержавна власність і тільки 35 відсотків — комунальна.

Києву потрібне одне: щоб і державні чиновники, і влада, обрана киянами, і мер керувались інтересами киян і міста. Отоді й буде все нормально.

— Ви виступаєте за те, щоб Київрада створювала свій виконавчий орган, а потім співпрацювала з держадміністрацією, взаємно делегуючи одне одному повноваження?

— Безперечно, інакше Київрада буде неповноцінним представницьким органом. І кожний має займатися своїм: виконавчий орган Київради — комунальною власністю, а держадміністрація — державною. А закон про місцеве самоврядування передбачає делегування повноважень. Усі бояться, мовляв, буде двовладдя. Та яке двовладдя, коли делегування повноважень передбачено взаємне. Як і передбачено спільне виконання масштабних завдань. Якщо через місто пролягає, наприклад, дорога загальнодержавного значення, то чому її не можна доглядати спільними зусиллями? Головне — не перетягувати канат і не з'ясовувати, хто головніший.

Записав **Володимир СКАЧКО.**

Невже буде «справа аптекарів»?

Коли керівник Контрольного управління адміністрації Президента (КУАП) Михайло Каскевич повідомив журналістам, що за минулий рік його відомство відстежило 280 особистих доручень Леоніда Кучми і 170 доручень, що містились у його указах, і відправило матеріали до Генеральної прокуратури і Ради національної безпеки і оборони, то всі присутні порадили. Адже, за словами пана Каскевича, всі доручення стосувалися забезпечення соціальних інтересів громадян та їхнього права на звернення. Проте далі стало зрозуміло, що КУАП таки не змогло уникнути певної, м'яко кажучи, персональної спрямованості своєї роботи.

Перевірки КУАПу були спрямовані на боротьбу з контрабандою тютюновими та алкогольними виробами на українських ринках. Зокрема, перевірялися стягнення акцизних зборів, котрі, як відомо, запроваджував екс-прем'єр Павло Лазаренко. Завдяки його ініціативі бюджет почав одержувати копійки з раніше неконтрольованого продажу. Саме в той час був замах на Лазаренка. Справу й досі не розслідувано до кінця.

Зате п. Каскевич розповів, що КУАП перевірило процес приватизації аптек у Києві та Дніпропетровській області. За словами М. Каскевича, на Дніпропетровщині продано 70 відсотків аптек (в одні руки), що й призвело до монополізму. Крім того, пан Каскевич повідомив, що його відомство встановило: гроші від приватизації аптек та інших об'єктів комунальної власності «ідуть на підвищення пенсій в одній окремо взятій області». Цим на Дніпропетровщині справді опікується голова облради Павло Лазаренко і партія «Громада». Проте, як бачимо, не все, що добре для людей, гаряче сприймається на Банковій. Тому й перевіряють. Навіщо, точно не відомо. Зате з історії відомо, що останню у Сталіна була так звана «справа лікарів». Їх хотіли повісити на Красній площі. Та не встигли. Навіщо знову братися за охорону здоров'я?

Володимир СКАНЯ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 32 Закону України «Про статус народного депутата України»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до статті 32 Закону України «Про статус народного депутата України (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 3, ст.17; 1994 р., № 34, ст.315; 1995 р., № 34, ст.268, № 35, ст.270; 1997 р., № 50, ст.303) такі зміни:

доповнити статтю після частини шістнадцятої новою частиною такого змісту:

«Індексація пенсій здійснюється у порядку, визначеному для індексації грошових доходів населення».

У зв`язку з цим частини сімнадцяту і вісімнадцяту вважати відповідно вісімнадцятою і дев`ятнадцятою;

доповнити статтю частиною двадцятою такого змісту:

«Положення частин другої, третьої, четвертої, сьомої, дванадцятої, п`ятнадцятої, шістнадцятої, сімнадцятої, вісімнадцятої і дев`ятнадцятої цієї статті поширюється також на колишніх народних депутатів України, починаючи з дванадцятого скликання».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
15 січня 1998 року.
№ 24/98-ВР

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про тимчасове виконання обов`язків посадових осіб, яких призначає на посаду за згодою Верховної Ради України Президент України або Верховна Рада України за поданням Президента України

Цей Закон регулює порядок тимчасового виконання обов`язків осіб, яких призначає на посаду за згодою Верховної Ради України Президент України або Верховна Рада України за поданням Президента України.

Стаття 1. У разі звільнення (відставки) особи, яку призначає на посаду за згодою Верховної Ради України Президент України, або особи, яку призначає на посаду Верховна Рада України за поданням Президента України, обов`язки звільненої особи тимчасово, але не більше одного місяця, виконує перший заступник (а у разі його відсутності — заступник) цієї посадової особи, призначений конституційно легітимною особою.

У цьому Законі конституційно легітимною особою визнається особа, яка згідно з Конституцією України призначена на посаду відповідно Президентом України за згодою Верховної Ради України або Верховною Радою України за поданням Президента України.

Стаття 2. Пропозиція щодо кандидатури, на призначення якої на посаду необхідна згода Верховної Ради України, або щодо кандидатури, яку призначає на посаду Верховна Рада України за поданням Президента України, вноситься Президентом України до Верховної Ради України не пізніш як у двотижневий строк з дня звільнення з посади особи, яка займала цю посаду.

Стаття 3. У разі ненадання згоди Верховною Радою України на призначення на посаду запропонованого Президентом України кандидатури або відхилення нею кандидатури, поданої Президентом України для призначення на посаду, Президент України вносить на розгляд Верховної Ради України не пізніш як у двотижневий строк з дня прийняття Верховною Радою України відповідного рішення нову кандидатуру. У цьому випадку особи, зазначені в статті 1 цього Закону, продовжують тимчасово виконувати покладені на них обов`язки, але не більше одного місяця.

Цей Закон набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
10 грудня 1997 року.
№ 709/97-ВР

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення О. Дяченка Надзвичайним і Повноважним Послом України в Королівстві Марокко

Призначити Надзвичайного і Повноважного Посла України в Туніській Республіці ДЯЧЕНКА Олега Марковича Надзвичайним і Повноважним Послом України в Королівстві Марокко за сумісництвом.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
26 січня 1998 року.

Алла РОМАНЧУК, Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ, «Голос України»

Майже в детективному жанрі

(Початок на 1-й стор.).

За словами редактора, з того часу, як газета почала співпрацювати з партією «Громада», редакції почали ставити палиці в колеса. То «відріжуть» телефон, то митниця не пропускає папір, то відключать світло і т. д. А про те, чому видавництво «Преса України» без попередження 28 січня відмовилося друкувати газету, редактор дізнався лише наступного дня напередодні прес-конференції. В офіційному листі видавництва зазначалося, що наказом Міністерства інформації від 28 січня ц. р. свідоцтво про державну реєстрацію газети «Правда України» визнано недійсним. А оскільки «у відповідності з діючим законодавством видавництво «Преса України» має право друкувати тільки ті видання, які мають дійсні реєстраційні документи» — видавництво призупинило з 27 січня дію договору від 14 січня ц. р. про друкування газети «Правда України». У тому-таки листі видавництво просить редактора «належним чином відрегулювати питання реєстрації газети і надати дійсне реєстраційне свідоцтво».

Втім Олександр Горобець категорично не згодний з рішенням міністерства і називає його політичною розправою над виданням. Редактор переконаний, що саме оприлюднення списків високих посадових осіб держави, які безпідставно, на думку газети, отримали житло, та низка критичних публікацій на адресу влади й спонукали державних мужів прийняти «несправедливе рішення». А щодо реєстрації газети, то О. Горобець запевняв журналістів, що засновником газети — з 1994 року і по сьогодні — є лише трудовий колектив редакції, а звинувачення у тому, що в серпні минулого року газета була перереєстрована в україно-антигуанське закрите акціонерне товариство — безпідставне. Щоправда, головний редактор «ПУ» підтвердив, що такі спроби були. Однак «через тяганину у міністерстві» перереєструвати газету тоді не вдалося й редакція, зрештою, відкликала документи. Редактор повідомив, що незабаром газета подасть позов до суду на «перевищення повноважень посадовою особою» — тобто міністром інформації. І через засоби масової інформації пропонує всім 532 тисячам передплатників «Правди України» зробити те саме.

А тим часом міністр інформації З. Кулик влаштував свою прес-конференцію, на якій переконував журналістів, що вчинив правильно. За його словами, поява розпорядження від 28 січня викликана, принаймні, трьома порушеннями чинного законодавства. По-перше, це порушення під час реєстрації україно-антигуанського закритого товариства. За документами, які були зареєстровані Радянською районною державною адміністрацією м. Києва, статутний фонд товариства поділяється: 76 % належить антигуанській стороні, 34 — українській. До того ж, замість фактичної

Скандал тижня

легалізації документів антигуанського співзасновника газети — Namuro Industrial Group — відбулося лише юридичне підтвердження переклади, що є також порушенням законодавства. Подруге, Міністерство інформації визнало слушність зауваження Мін'юсту, яке під час перевірки документів засновників газети зробило висновок про недійсність реєстраційного свідоцтва від 1994 року. (Засновником зареєстрована первинна організація Спілки журналістів України, що не має юридичної відповідальності та правоздатності.). По-третє, різке штучне збільшення накладу газети за рахунок безкоштовної передплати півмільйона примірників у період передвиборної кампанії розцінюється Міністерством інформації як заборонене законом про вибори надання безкоштовних послуг.

Міністр прогнозує, що перипетії навколо «Правди України» викличуть кілька судових процесів: прокуратури проти газети, газети проти міністерства, засновників спільного підприємства проти районної адміністрації. Звісно, останню крапку в цій справі повинен поставити суд. Але всім зрозуміло, що суд може тривати бозна-скільки. Не зрозуміло лише, чим у даному випадку завинили оті 532 тисячі передплатників, яких позбавили (невідомо наскільки) їхнього видання.

Юліана ШЕВЧУК, «Голос України»

Інтерес один: фатально занедбаний, але кон'юнктурно любий

Політшоу тижня

ПІД ЧАС «круглого столу» «Економічний вибір України» лідери 12 найбільш рейтингових політичних партій та блоків за 7 хвилин мали представити передвиборні економічні програми. Щоправда, вкластися у регламент вдавалося далеко не всім.

Бо кожен намагався переконати, що саме його програма виведе країну з кризи, висловлюючи ставлення до власності, інвестицій, оподаткування, земельної реформи. За приватизацію землі, приміром, виступають Рух, НДП, Аграрна партія, «Реформи і порядок», блоки «НЕП» і «Партія праці та Ліберальна партія — разом!». Категорично проти — комуністи, соціалісти і селяни, «Національний фронт» і прогресивні соціалісти. Не визначена позиція у об'єднаних соціал-демократів та блоку «Вперед, Україно!».

— У всіх партій — один предмет інтересу, — каже незалежний експерт «круглого столу» Трохим Ковальчук. — Це фатально занедбаний, але кон'юнктурно любий електорат. І оскільки всі працюють на одне завдання — провести до Верховної Ради якомога більше своїх представників, то, звісно, і у програмах є багато спільного.

Виборці, зрештою, ще встигнуть розібратися хто є хто і з ефіру, і зі сторінок преси. Щоправда, організація зйомок «круглого столу» розчарувала: ведучому Миколі Вересню ніяк не вдавалося пожвавити атмосферу репліками чи запитаннями, тим паче, що він періодично кудись зникав (натомість ця роль, як завжди, вдалася лідерові Прогресивної соцпартії Наталії Вітренко). А потім сам зізнався, що нічого не тямить в економіці...

І нарешті маленька сенсація: виявляється, із прес-центру відреставрованого палацу «Україна» журналістові без «мобілки» і зателефонувати до редакції нізвідки.

Володимир СКЕЛЯ, журналіст

Віктора Ющенка в Президенти?

Партійний заклик тижня

29 січня партія «Реформи і порядок» (ПРП) виступила з потрійним зверненням — до всіх реформаторськи налаштованих партій, до голови Нацбанку Віктора Ющенка і до Президента Леоніда Кучми. Перших ПРП закликала на майбутніх президентських виборах підтримати кандидатуру 43-річного Віктора Ющенка як єдиної людини, «котра має реальні здобутки в реформуванні економіки». Йдеться про стабільну гривню — єдине, чим справді може похвалитися Україна. Самому В. Ющенку ПРП пропонує не опиратися і дати згоду на балотування. А Леоніда Даниловича партія закликає зважити на всі обставини та ситуацію в країні і добровільно відмовитися від повторного висування своєї кандидатури на президентський пост, щоб, на думку ПРП, зайвий раз не зазнавати поразки.

Ольга ВАУЛІНА, «Голос України»

Суд зобов'язав «Україну молоду» друкувати спростування

Судова справа тижня

ДНЯМИ в Радянському районному суді столиці завершилося слухання судової справи щодо позову Павла Лазаренка до газети «Україна молода». Стаття «Птахи гнізда Дніпропетрова», що була надрукована на початку жовтня минулого року, за висновком позивача, завдає йому моральної шкоди, принижує його честь і гідність.

Справа тривала кілька місяців. На думку адвоката позивача Віктора Некозакова, відповідачі навмисно затягували процес, заважаючи його логічному завершенню.

Засідання 29 січня мало всі шанси бути не останнім у цій справі. Представник позивача вимагав конкретних доказів того, що було оприлюднено в статті. Відповідач так і не зміг надати ці докази суду. Мовляв, за фактами газетної публікації Генеральна прокуратура порушила ряд кримінальних справ, і тому відповідач не має на руках потрібних документів, бо вони на даному етапі — у судопровадженні. Відповідач наполягав на перенесенні слухання справи й вимагав викликати до суду свідком заступника генерального прокурора України Ольгу Колінько, яка, на переконання представників редакції «України молодої», проллє світло на цю справу. Пані Колінько була запрошена до суду, але не з'явилася, письмово мотивуючи свою відсутність відрядженням.

Коли, здавалося, справа зайшла в глухий кут, адвокат Віктор Некозаков надав їй нове забарвлення. Як представник позивача він відвів три з чотирьох пунктів, на котрих раніше ґрунтувалася позовна заява Павла Лазаренка. Далі судові дебати точилися навколо лише одного абзацу з вищезгаданої великої статті. А саме, де мовиться про ТОВ «Ладоки», реальними засновниками якого, за твердженням «УМ», є пп. Лазаренко, Донець, Киряш (перші склади їхніх прізвищ і утворюють слово «Ладоки»). (Прем'єр-міністр не має права засновувати будь-які комерційні підприємства та організації. — О. В.).

Жодного доказу, який би підтвердив цю інформацію, відповідач не висунув. Мало того, посилання на «оперативні дані» насправді виявилися «чутками та плітками з народних уст», що й визнали представники редакції. Апогеєм стала заява відповідачів про те, що йдеться нібито «про будь-якого Лазаренка», а зовсім не про екс-прем'єр-міністра. Говорили, балакали...

Справді, Лазаренків багато, а Павло Іванович — один. І саме він виступає позивачем до авторів публікації «Птахи...». Тому суд визнав факти, які містяться в згаданій статті, а саме — про ТОВ «Ладоки», такими, що не відповідають дійсності, й зобов'язав «Україну молоду» надрукувати спростування цієї інформації без будь-яких коментарів з боку редакції.

Здавалося б, судова справа «Лазаренко—«Україна молода» фінішувала. Втім це не так. Завершився тільки її перший етап. Як повідомив кореспондентові «ГУ» Віктор Некозаков, він, як уповноважений представник пана Лазаренка, має намір подати до суду кілька позовних заяв зі спростування фактів, про які згадувалося у «Птахах гнізда Дніпропетрова»... Отже, маємо трансформацію однієї судової справи на кілька дочірніх, проте не менших за значущістю.

Суд скінчився! Хай живе новий суд!

***P. S.* У «Голосі України» теж працюють не святі. Ми нещодавно надрукували матеріал про ДІНАУ, який документально не можемо підтвердити. І раз так —без усякого суду спростовуємо його і вибачаємося перед колегами з інформагентства. Що заважає «Україні молодій» зробити те саме стосовно Павла Лазаренка?**

ЗАЯВА

творчих працівників ДІНАУ

У газеті «Голос України» від 24 січня опубліковано матеріал Володимира Королюка «Журналістів змушують писати доноси. На політиків», який у творчому колективі Державного інформаційного агентства України одностайно сприйнято як наклеп, як брехню, як образу честі й гідності кожного журналіста агентства. Найбільше обурення викликало «повідомлення» про те, що журналістам ДІНАУ «доручили функцію політичного нагляду. Ту, що раніше, за радянських часів, виконував 5-й ідеологічний відділ Комітету державної безпеки».

Автор «Чутки тижня» (саме під такою рубрикою подано цю плітку) безапеляційно стверджує, що ми буцімто змушені після кожної прес-конференції політиків, насамперед опозиційних, чи зустрічей з ними писати детальні звіти про кожне їхнє слово. Особливу увагу, наголошує він, журналістам «рекомендовано звернути на висловлювання щодо глави держави, оцінок його діяльності, адміністрації Президента та Кабінету міністрів». Посилаючись на безіменних журналістів ДІНАУ, автор повідомляє, що «ці доповідні записки направляються на Банківську, 11, у резиденцію Леоніда Кучми». За непослух, мовляв, керівництво агентства нібито погрожує журналістам карою.

Усе це стало для колективу огидним «відкриттям». Заявляємо, що жодне твердження автора не відповідає дійсності. Публікація — суцільна вигадка, що принижує професійну честь і гідність співробітників ДІНАУ, авторитет агентства в цілому. Хотілося б запитати: кому і для чого був потрібний цей плювок напередодні 80-річчя найстарішого в Україні інформаційного агентства. Тим більше, зі шпальт газети Верховної Ради України.

Збори творчих працівників агентства вимагають від редакції газети «Голос України» спростування і вибачення (що ми і робимо. — **Ред.**) на сторінках свого видання перед колективом ДІНАУ. У противному разі журналістський колектив залишає за собою право звернутися до суду з позовом про захист честі й гідності.

Заява прийнята на зборах творчих працівників ДІНАУ 26 січня 1998 року.

Що нам робити на російському ринку?

Надія тижня

ВІДПОВІДНО до указу Президента Росії з 1 лютого українські товари звільняються від сплати ПДВ під час ввезення на територію Російської Федерації. Таку само пільгу, згідно з міждержавними домовленостями, одержують російські товари, що перетинають український кордон. За оцінками експертів і членів уряду, експорт сільськогосподарської продукції до Росії має зрости. Проте, як вважає голова правління акціонерного товариства «Укррос» Сергій Федоренко, якщо обставини сприятимуть.

— Сергію Миколайовичу, то знову ми залежимо від обставин?

— Так чи інакше, а російський ринок готовий поглинути 3—3,5 мільйона тонн українського цукру. Проте обсяги нашого експорту безпосередньо залежать від якості продукту, його упаковки, а головне — ціни. До речі, головним чином з міркувань ціноутворення цукор врожаю-96 було вигідніше реалізовувати на українському ринку. На жаль, через те, що виробництво цукру-піску торік не досягло і 2 мільйонів тонн, а внутрішня ціна перевищує зовнішні ціни й досі, на пожвавлення експорту цукру в Російську Федерацію сподіватися не випадає. Скасування ввізного ПДВ дасть можливість російським фірмам підняти оптову ціну українського цукру з 350 до 380 доларів за тонну, тоді як українські цукрові заводи очікують на іншу ціну —500—550 доларів за тонну.

— Тим часом до Росії надходить цукор-пісок в рахунок поставок енергоносіїв і нафтопродуктів.

— Авжеж, проте у незначних обсягах. І до того ж, зазначте, що це критичний імпорт, який згідно з нашим законодавством звільняється від сплати ПДВ.

— З цього випливає принаймні два висновки. Тільки проаналізувавши досконало кон'юнктуру цін, можна встояти на російському ринку, де торгують цукром «Альфа-Еко», «Роспрод», «Разгуляй» та інші компанії. І, схоже, віце-прем'єр Сергій Тигипко дещо поквапився, прогнозуючи 20-відсоткове зростання товарообороту між Україною та Росією.

— Чому раптом? Йому видніше. Адже найбільш райдужні перспективи з введенням податкових пільг відкриваються для українських товарів з максимальним рівнем переробки, як-то: металопрокат, харчові продукти, машини, запасні частини тощо. Очевидно також, що експортери більше уваги звертатимуть на країни близького зарубіжжя. А в Україну, схоже, збільшиться надходження російських нафтопродуктів, особливо світлих. Тим часом той, хто покладатиметься на завізні сировину і комплектувальні, матиме не прибуток, а клопоти.

— ЗАТ «Укррос» називали серед компаній, які поставлятимуть цукор на безмитній основі. Адже відомо, що після запровадження у травні минулого року 25-відсоткового ввізного мита з боку Росії, «солодкий» експорт скоротився мало не наполовину... А візит Анатолія Чубайса до Києва залишив по собі приємний спогад — квоту у 600 тисяч тонн українського цукру, яка уникне митного збору. То це буде цукор ваших акціонерів?

— Безперечно, «Укррос» експортуватиме цукор в Росію, але це буде і цукор, який сьогодні під суворим контролем владних структур. Так би мовити, вільний цукор-пісок нині є у Київській, Вінницькій областях, трішки — у Полтавській. У комерційних структурах у великих кількостях його вже немає — розпродали. І до того ж вони фактично самоусунулися від співпраці з виробниками цукру під тиском державної політики, що грунтується на адміністративних батогу та прянику. Відмовляючись від коштів і матеріально-технічних ресурсів комерційних структур, держава вперто реанімує безнадійні цукрові заводи, кількість яких уже спантеличує фахівців. А створення на безгрошів'ї і голодному пайку «цукор-оптів» — шлях у безвихідь...

— І мені здається, що держава не помічає російського досвіду...

— Саме до того я і веду. Не помічає, що сьогодні у багатьох процвітаючих галузях Російської Федерації намітилася довгочасна тенденція до створення фінансово-промислових груп, консолідації комерційного, банківського, виробничого, промислового капіталів. На ринку російського цукру це помітно неозброєним оком.

Записав
Сергій ВЛАД.

Від редакції: *Указ Президента Єльцина має нормативний характер і потребує чимало відомчих інструкцій, а в Україні відбувається процес перереєстрації суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності і зміна банківських реквізитів, що завжди було проблемою. Тому очікувати на виконання україно-російських домовленостей на кордоні вже у лютому, схоже, не слід. Остаточні терміни скасування ПДВ на кордоні, мабуть, з'ясуються після підписання десятирічної програми про співробітництво між Росією і Україною. А називати рівноправним це співробітництво язик не повертається.*

Богдан БЕРЕКЕТА, «Голос України»

І поїде, і помчить на «Фольксвагені» родина

Подарунок тижня

Як уже повідомляв «Голос України» (13 січня 1998 р.), багатодітній сім'ї, яка проживає в селі Карпилівка Ківерцівського району на Волині, розпорядженням Кабінету міністрів виділено безкоштовно легковий автомобіль марки «Фольксваген». Днями родині Софії Мусіївни і Йосипа Тихоновича Фенів, які народили і виховали вісімнадцять дітей, заступник голови Волинської обласної ради і облдержадміністрації Сергій Шевчук вручив документи на конфісковані митницею легковий автомобіль і мікроавтобус «РАФ» на 10 місць. Господар разом із дітьми тут же зробив пробний виїзд і залишився задоволений. Нині в сім'ї Фенів —13 дітей, котрі проживають з батьками, і 13 онуків.

Іншим багатодітним сім'ям Карпилівки роздали гуманітарну допомогу на 1000 гривень. Це — крапля в морі, коли врахувати, що в селі проживає майже 20 родин, які мають по 10 і більше дітей. А загалом у Волинській області мешкає нині 22600 багатодітних сімей, які з великим запізненням одержують належні їм матеріальну допомогу та пенсії. Про автомобілі, звичайно, вони й не мріють. Та хоч на одну сім'ю урядовці розщедрилися: виділили далеко не нові, а конфісковані, відремонтовані автомобілі.

Волинська область.

У номер

● *Донецьк*

Скромний сюрприз для сумлінних студентів

П'ять іменних стипендій заснувало для студентів Донецького технічного університету ВАТ «Донецький металургійний завод». Гроші виплачуватимуться щомісяця, проте лише тим, хто має в заліковці самі четвірки і п'ятірки. Стимул гризти граніт науки є: «металургійна» стипендія перевищує державну і становить 68 гривень. Нині на підставі контрактів з Донецьким металургійним заводом у вузах навчається більш як 120 студентів, зокрема, в технічному університеті — 80.

● *Луцьк*

Золото й діаманти шукайте в підземеллі

У старій частині Луцька сталося неймовірне: провалився під землю ювелірний відділ магазину «Веселка», разом із директором і продавцем.

Як повідомляє кореспондент ДІНАУ, приміщення крамниці (перший поверх старого житлового будинку) — власність трудового колективу і приватної фірми «Неофіт». Тож фірма-господарка і взялася розчищати підвальне приміщення, яке знаходилося під магазином, проігнорувавши, на жаль, консультації з міськими архітекторами. Під час розчищення підкопали фундамент, у результаті чого попадали опорні колони та перекриття.

На щастя, продавщиця та директор «потерпілої» крамниці відбулися лише синцями та подряпинами. От тільки мешканцям сусідніх із крамницею квартир створено неабиякі незручності: усіх їх тимчасово відселено. А на ремонт будинку доведеться витратитися фірмі «Неофіт».

● *Суми*

Духовні орієнтири «Собору»

У Сумах відкрито мистецький центр «Собор», який очолив письменник Микола Гриценко. Обласне громадське об'єднання під такою назвою здійснюватиме видавничу діяльність, організовуватиме виставки, камерні концерти, презентації книжок тощо. В урочистостях з нагоди появи нетрадиційного духовного осередку, який єднатиме зусилля бізнесменів та творчої інтелігенції, взяли участь народні депутати України Євген Марчук та Олександр Ткаченко.

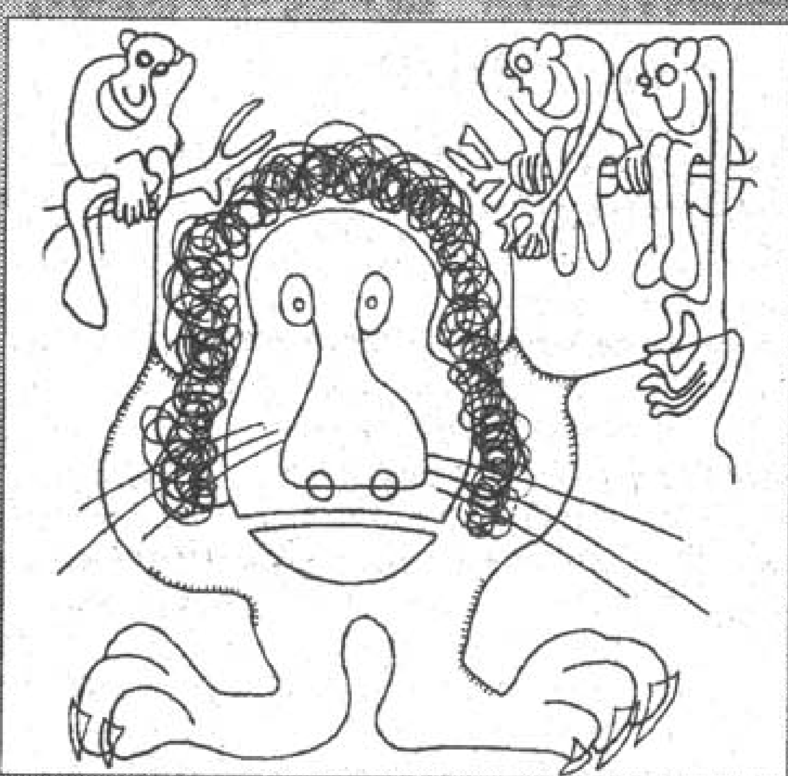
● *Вінниця*

Таким маслом кашу не зіпсуєш

На Барському заводі сухого знежиреного молока, що на Вінниччині, вперше у державі налагоджено виробництво вершкового масла за новою технологією —із застосуванням замінника молочного жиру. Вигода від такого нововведення подвійна: майже удвічі економиться сировина, а найголовніше те, що заміна молочного жиру олією сприяє поліпшенню харчових властивостей продукції, яка, на думку фахівців, потіснить на нашому ринку «Раму» та «Фінею». До того ж, масло з Бара дешевше.

Дошка пошани

Зооновина

Леонід КУЧМА:
«Ми трошки нагадуємо зоопарк...»

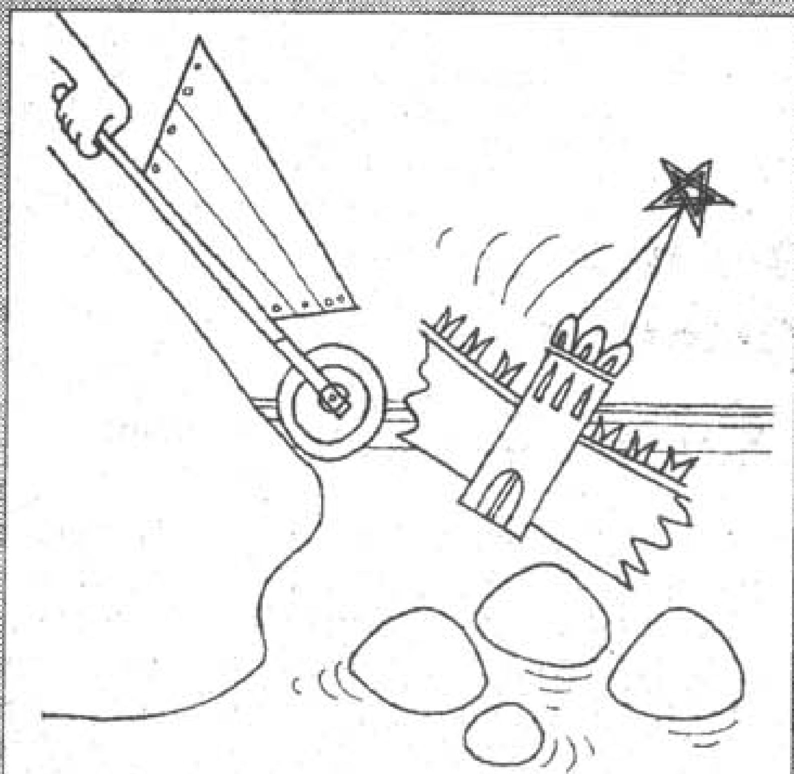
Від чергового: *Чому «трошки»? Зоопарк і є! Тільки в людських зоопарках цар звірів — лев. А в нашому — є лев, але царюють мавпи!*

«Мальчик хочет в Кунашир...»

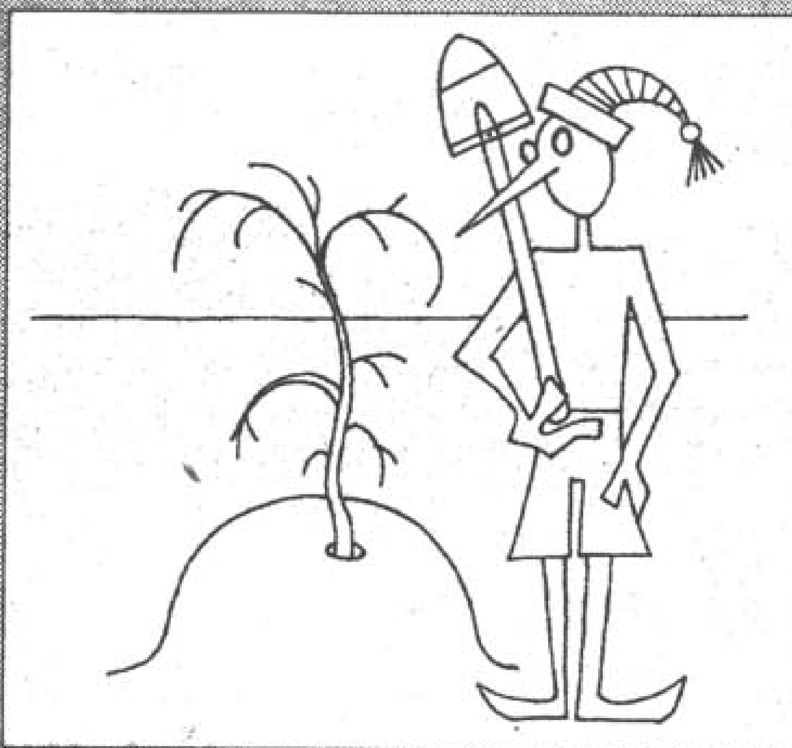
Сергій БАБУРІН, віце-спікер Держдуми, лідер Російського загальнонародного союзу:

«...Коли в країні настане стабільність, можна буде подумати не лише про нову символіку, а й про нову столицю... Заради об'єднання з Україною можна, наприклад, зробити столицею єдиної держави — Київ».

Від чергового: *І справді вже час! А Москву я пропоную зробити столицею південнокурильських островів: Хабамаї, Ітурупа, Кунашира, Шикотана, які, як ви пам'ятаєте, мають відійти до Японії. Історична справедливість нарешті восторжествує, а тоді, дивись, і в країні одразу настане стабільність...*

Гривневі паростки Країни Дурнів

У Херсоні Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко, виступаючи перед керівниками органів місцевої влади і підприємств, видав один пречікавий рецепт: покласти заборговану бюджетникам зарплату на ощадкнижки...

Від чергового: *А ще можна попрохати у тата Карло лопату і опівночі зарити борг на пустирищі. Через кожні п'ятнадцять хвилин поливати закопане відром води, і вже на ранок чекати вруна гривні. Не вірите?! Спитайте в Буратіно!*

У Бердичів, за бугор...

— Чув? Губернатор Малиновський заклав усю Житомирську область за 6,7 млрд. доларів!..

— Тоді я побіг міняти трикімнатну квартиру в Києві на однокімнатну в Бердичеві!

— Нічого не розумію!

— Тю! Сам же кажеш: область продадуть з молотка Канаді чи там Іспанії, і я нарешті житиму за кордоном!..

Черговий по дошці Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Як готують «свято» на вулиці електорату

НИНІ у Центрвиборчкомі день і ніч спішно перекроюють кошторис виборів, складений за попередніми підрахунками на 353 млн. грн. Але, як відомо, Верховна Рада зменшила цю суму на 105 млн. грн. і затвердила в бюджеті 248 млн. грн. Тим часом окружні виборчі комісії справедливо вимагають: давайте гроші. А їх справді давати треба негайно. Адже тільки один перелік того, що слід було зробити «на вчора», зайняв би цілу сторінку.

Несподіваний опір зчинили банківські структури, блокуючи всілякими формальними зачіпками відкриття рахунків окружних виборчих комісій. Із 225 окружних комісій рахунки, на час підготовки матеріалу до друку, встигли відкрити лише 122.

Центрвиборчком намагається вийти з цього становища двома способами: централізувати у своїх руках все, що піддається централізації, наприклад, закуповує всі 1140 тонн паперу, у тому числі й кольорового, для виготовлення основної документації виборів, забезпечує всі виборчі дільниці скриньками для голосування, розсилає в окружні виборчі комісії науково-практичні коментарі, яких виготовлено тиражем 36 тисяч примірників, не менш як по одному на кожну виборчу дільницю. І засідає, засідає, засідає. Зранку до вечора: засідання, наради, семінари, зустрічі. Отож не дивуйтеся, коли одного дня на одному засіданні ви побачите голову Михайла Рябця, керівника Центрвиборчкому, на другому — його тулуб, на третьому — ноги. Таке вже траплялося і задокументовано у відомому класичному творі.

Нарада-семінар секретарів окружних виборчих комісій та завідувачів оргвідділів обласних рад, що відбулася в інституті підвищення кваліфікації кадрів Української академії державного управління при Президентові України, стала чи не кульмінаційним моментом усіх попередніх нарад. Про законодавче регулювання виборів народних депутатів України, порядок висунення та реєстрації кандидатів, організаційне забезпечення діяльності окружних виборчих комісій, взаємодію з засобами масової інформації — ці та інші питання докладно висвітлили перед аудиторією члени Центрвиборчкому та запрошені спеціалісти.

Щоправда, заступник міністра фінансів України Володимир Матвійчук прийшов на нараду не готовий і вирішив аудиторію взяти з «кондачка» у питанні фінансового забезпечення виборчої кампанії та контролю за використанням коштів. Не задовольнивши своїми відповідями слухачів на жодне із запитань, пан Матвійчук зчинив справжню бурю, коли повідомив, що звільненим працівникам окружних виборчих комісій зарплату в середньому 280 грн. щомісячно планується видавати за місцем їх постійної роботи з наступним перерахуванням коштів. І з'ясувалося: серед цих працівників (голова, його заступник та секретар) є пенсіонери, безробітні, а найбільше тих, які на своїх підприємствах не одержують зарплату по 3—4 місяці. Що це — черговий обман — лунало із залу. Довелося панові Матвійчуку залишити трибуну під «бурхливі» оплески, які перейшли в таку ж «бурхливу» овацію осуду, а питання залишилося відкритим.

Для учасників наради Центрвиборчком підготував корисний «цитатник» із 38 запитань і відповідей. На одне з запитань — чи знову обрані народні депутати в окремих випадках займатимуть дві посади — голова Центрвиборчкому Михайло Рябець відповів так: всі обрані депутати мають поздавати свої трудові книжки до Центрвиборчкому, і лише тоді їх допустять до складання присяги. Отож сумісників не буде, хоча в нинішньому парламенті є депутати, які працюють і без присяги.

Сам Михайло Рябець сказав, що тільки-но «йому трохи розвидниться з виборами, він, як один з «останніх могікан», складе з себе повноваження народного депутата України».

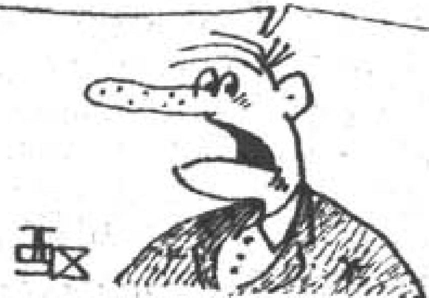
Закриваючи нараду, Михайло Рябець запропонував учасникам за браком часу не просити окремого слова для оцінки її роботи, а виставити таку оцінку гуртом. У відповідь пролунали дружні оплески. А хто вважає не так? У відповідь також пролунали дружні оплески.

Тож демократичний плюралізм думок надихає...

Анатолій КАРАСЕНКО.

«Захалявник» для виборчкомів

Подаємо кілька найактуальніших запитань і відповідей з «цитатника» зі скороченням:

Запитання: Який орган доводить до відома населення про склад і місцезнаходження дільничних виборчих комісій та приміщень для голосування?

Відповідь: Окружні виборчі комісії, які доводять свої рішення до відома населення на п'ятий день після їх прийняття; про час і місце голосування дільнична виборча комісія сповіщає виборців не пізніше як за п'ятнадцять днів до дня виборів.

Яким чином збори громадян і трудові колективи можуть реалізовувати своє право на висування кандидатів у депутати?

Законом не передбачено механізму висування кандидатів у депутати трудовими колективами та зборами громадян. Тому практично реалізувати право трудового колективу та зборів громадян на висування кандидатів у депутати за чинною редакцією Закону неможливо. Залишається право на самовисування.

Чи обов'язково кандидат в народні депутати України повинен звільнятися на період виборчої кампанії від виконання виробничих або службових обов'язків?

Кандидати у депутати звільняються на період виборчої кампанії від виконання виробничих або службових обов'язків.

Обмеження у проведенні передвиборної агітації поширюються на творчих працівників усіх засобів масової інформації чи тільки на працівників засобів інформації з державною участю?

Ця заборона стосується творчих працівників будь-яких засобів масової інформації, а не тільки державних та за державною участю або участю органів місцевого самоврядування.

Чи передбачені Законом обмеження щодо розмірів власних виборчих фондів?

Закон не встановлює обмежень щодо розмірів власних виборчих фондів політичних партій, виборчих блоків партій, а також кандидатів у депутати по одномандатному виборчому округу.

Чи може бути внесена особа до списку виборців не за місцем прописки, а за місцем постійного проживання?

Особа, яка без прописки постійно проживає на території відповідної виборчої дільниці, після подачі заяви до органу, який складає списки виборців, може бути внесена до згаданого списку і взяти участь у виборах.

Які підписи виборців у підписних листах вважаються недійсними і куди про це повинен повідомити виборець?

Недійсними вважаються підроблені, а також насильно зібрані підписи, якщо про це у письмовій формі заявить виборець.

Яким чином в триденний строк з моменту подачі документів перевірити можливу судимість або недієздатність особи, яка бажає зареєструватися кандидатом?

У разі необхідності окружна виборча комісія з моменту подачі заяви про бажання балотуватися може через органи міліції перевірити про судимість кандидата в депутати, а про недієздатність через судові органи.

Яке тлумачення терміна «керівники органів державної влади»?

До керівників органів державної влади і органів місцевого самоврядування, їх заступників відносяться всі посадові особи, які очолюють ці органи, а також їх заступники.

Чи може комісія перевірити правильність і достовірність заповнення декларації про доходи і чи може бути підставою для відмови в реєстрації неправильне або недостовірне заповнення декларації?

Закон України «Про вибори народних депутатів України» не вимагає перевірки декларації про доходи кандидатів у депутати окружними комісіями. Відповідальність за правильність і достовірність її заповнення несе сам кандидат у народні депутати України.

Чи може виборець ставити свої підписи на декількох підписних листах?

Право ставити свої підписи у підписних листах на підтримку декількох кандидатів у депутати Законом не обмежено.

Якщо у підписному листі визнано недійсними декілька підписів, чи вважати дійсним підписний лист відносно інших підписів?

Так, вважати дійсним.

Якщо висунення кандидата від трудового колективу має лише моральний характер, чи може особа, яка висунута колективом, подати заяву про самовисунення?

Вона може подати таку заяву і прикласти до неї протокол зборів колективу. Але, оскільки відсутній правовий механізм висування кандидатів трудовими колективами, така особа може вважатися лише самовисуванцем і повинна зібрати 900 підписів виборців.

Які підстави для відмови в прийнятті документів для реєстрації кандидата в депутати в одномандатному виборчому окрузі?

Прийняти реєстраційні документи окружна виборча комісія зобов'язана у будь-якому разі. Але якщо порушені вимоги Закону, комісія прийме рішення про відмову в реєстрації.

Доленосний... експеримент

Віра СТОЄВА, секретар окружної комісії виборчого округу № 109, Луганська область:

— Уперше голосуємо за змішаною системою. Мені здається, що не тільки виборці, а й ми, організатори, ще не усвідомили і складності, і значимості цього, не боюся сказати, доленосного експерименту.

Виборці наші дуже активні: шахтарі, пенсіонери, колгоспники. Багато з них не доодержали своїх пенсій, зарплат, багато безробітних. Люди сподіваються на зміни й кажуть: це їхня остання надія...

У декого в очах партійний переляк

Лариса ФАЛЬКО, заступник голови окружної комісії виборчого округу № 129, Миколаївська область:

— Для мене — це треті вибори, у проведенні яких беру участь. Але хіба можу порівняти попередні з нинішніми за змішаною системою. У нашій комісії представлено всіх претендентів на місця в парламенті по багатомандатному округу — 21 партія і 9 партійних блоків.

Не можу і не буду говорити про активність окремих партій та блоків, їхніх лідерів, але скажу одне: чим яскравіше розпалюється передвиборна боротьба, тим частіше можна побачити у деяких очах партійний переляк — 4 відсотки для багатьох дуже висока планка. Знаєте, це як людина, котра хоче перестрибнути річку, розженеться — і зупиниться перед самою водою. Страх бере. Не долетить на другий берег, впаде у річку.

Дуже велику роботу треба провести у селах. Розібратися самотужки у партійних списках навряд чи зможуть більшість рядових виборців, тим більше, якщо взяти до уваги, що в селянських хатах — старенькі телевізори, які приймають лише дві програми УТ-1 та УТ-2. Через те й схиляєшся до думки, яку підтримують багато людей: не готові ми ще до змішаної системи, та відступати нікуди.

Обіцянкам-цяцянкам не вірять

Олена КАПУСТІНА, секретар окружної виборчої комісії виборчого округу № 147, Полтавська область:

— Наше завдання, щоб скрізь і в усьому дотримувався Закон про вибори як для кандидатів, так і для виборців... А для цього необхідна повсякденна допомога та увага місцевих органів влади.

Центр нашого виборчого округу — Лубни. А лубенці, як і решта полтавців, народ кмітливий, обіцянкам-цяцянкам вірити вже не хочуть, тож активність передбачаємо високу.

Однак не треба відкидати досвід і минулих літ. Пивом і ковбасою на виборчі дільниці вже не заманиш, як і пральним порошком, але хай там ті, хто на горі сидить, думають. Пенсію віддадуть людям, зарплату вчителям, бюджетникам, — чимало всього придумати можна.

Уявляєте, сидить на виборчій дільниці людина з пенсійного фонду з мішком грошей і відомостями... Сто відсотків явки забезпечено...

Юліана ШЕВЧУК, «Голос України»

Слід у камені

У ВСІХ ДОВІДНИКАХ про Київ знайдемо, що автор і архітектор будинку Верховної Ради України, спорудженого 1939 року, Володимир Заболотний. Але в них немає ані слова про того, хто безпосередньо звів будівлю, в котрій донині розміщується вищий законодавчий орган держави, хто відповідав за основні будівельні роботи. Ним був Костянтин Іванович ТЕМБЕЛЬ, грек за національністю.

Слід душі цієї людини застиг у камені. Крім згаданої будівлі, Костянтин Тембель звів у до- і повоєнний час немало споруд: Вищу школу міліції на Солом'янській площі, Пасаж на Хрещатику, лікарню для співробітників МВС на Дегтярівській, заміську лікарню в Кончі-Заспі для відомого управління, енну кількість житлових будинків, відбудував деякі зруйновані у війну корпуси Жовтневої лікарні.

Його прадід був із тих греків, котрі у XVIII сторіччі за дозволом імператриці Катерини II переселилися на тоді пустельні землі під Маріуполем. Там, у Староігнатівці, і народився 1906 року Костянтин Тембель. Він закінчив технікум у Маріуполі, потім будівельний факультет київського філіалу Московського інженерно-будівельного інституту, відбув службу в Червоній Армії. Уже там його було призначено виконробом на будівництві об'єктів полку. Однак 1934 року звільнився за власним бажанням і переїхав із родиною до столиці.

Цією розповіддю поділився його син, Євген Костянтинович Тембель, киянин, також будівничий за фахом, нині вже пенсіонер.

... Коли на початку 1936 року було спроектовано будинок Верховної Ради, замовник, Президія Верховної Ради УРСР, шукав організацію, яка могла б високоякісно побудувати цю важливу монументальну споруду. Якраз тоді в Києві успішно і дуже швидко (за півтора року) звели чотириповерховий житловий будинок для співробітників НКВС на Виноградній, 7/14, чи не найдовшу будівлю Києва у 30-х роках. Головним інженером на цьому об'єкті був Костянтин Тембель. За цю працю його двічі урочисто відзначили: почесною грамотою і путівкою на всесоюзну нараду стахановців до Москви. Тож саме йому і запропонували будівництво Верховної Ради.

Його роботі передував недобрий знак: на об'єкті стався нещасний випадок: засипало робітника у траншеї. Але чи то людина він був не забобонна, чи то вольова, чи то не було часу на роздуми, але Костянтин Тембель погодився.

— Куратором будівництва Верховної Ради був всеукраїнський староста Григорій Петровський, — розповідає Євген Тембель. — Щотижня він проводив планірки для з'ясування, що необхідно будівельникам і що затримує роботу. На столі у нього завжди стояли всілякі пиріжки — з капустою, сиром, варенням, аби робітники могли підкріпитися. Всі потрібні механізми та матеріали завозили на об'єкт негайно, тому й графік будівництва в основному витримали.

Щоб швидко рухатися вперед, будівельники розробили нову технологію виготовлення штучного мармуру для підлоги, облицювання стін і колон, систему подавання до зали свіжого повітря з вентиляційної шахти. Повітря в підвальному приміщенні підігрівали чи охолоджували залежно від пори року, його навіть ароматизовували. Костянтин Тембель запропонував підняти скляний купол на 2 метри вище, ніж пропонували проектувальники, що підтримав архітектор Заболотний: мовляв, споруда від цього стане ще монументальніша.

Відомий тоді архітектор Олександр Кобелєв, спостерігаючи за роботою будівельників, навіть висловився, що така якість була тільки в старі часи. Тобто царські.

Якщо тепер придивитися до стін, стель, сходів Верховної Ради, не заперечуватимеш, що вкладено величезну працю. В ній дух того часу: вхід до українського парламенту прикрашає радянський герб, а гігантську люстру в сесійному залі — серпасто-молоткастий орнамент. До речі, коли стелі над сходами в кулуарах розписували ленінградські художники батько і син Щербакови, вони зобразили в одній сцені шахтарів та селян, що стомлені йдуть з роботи. Але це не сподобалося Хрущову, тож їхні обличчя стали веселими й усміхненими.

Коли у Велику Вітчизняну війну будівлю було зруйновано, постановою Секретаріату Президії Верховної Ради УРСР від 14 лютого 1944 року скликали спеціальну комісію з огляду будинку. До неї ввели і Костянтина Тембеля, як колишнього виконроба будівництва. Очолював комісію головний архітектор, професор Павло Альошин. «17 лютого ц. р. об 11 годині ранку призначаю огляд цієї будівлі. Ваша присутність обов'язкова», — йшлося у листі К. І. Тембелю за підписом Альошина. На огляді був присутній сам Микита Хрущов. Він запитав у Костянтина Тембеля: «Чи можна відновити будівлю, чи її треба розібрати і заново будувати?» На що той відповів: можна і потрібно її відновити. Приміщення Верховної Ради відбудували, а ще звели триповерхове напівкільце, що виходило в Маріїнський парк.

... Ця людина, котру не раз кидали на важливі об'єкти, за логікою ніби повинна була перебувати в полі зору можновладців і мати доступ хоча б до крихт тогочасного солодкого пирога. Щодо першого сумнівів немає, а ось друге... Справді, Костянтину Івановичу не раз пропонували взяти квартиру в будь-якому зі зведених ним же будинків, але той... усе відмовлявся. Потім йому запропонували зайняти п'ятикімнатне помешкання у відреставрованому домі на колишній Карла Маркса. Та йому здалося, що стільки кімнат — забагато, тож цю квартиру розгородили на три: дві однокімнатні й трикімнатну, де й оселився зодчий. Згодом одна із сусідок з однокімнатної стала скаржитися у всі інстанції, що, мовляв, три кімнати для цієї родини забагато. Не охочий до скандалів, Костянтин Іванович сам відмовився ще від однієї кімнати.

До речі, незважаючи на посаду заступника начальника і головного інженера будівельно-монтажного тресту № 3 МВС СРСР, Костянтин Тембель все життя був безпартійним. У службовій атестації його характеризували так: «Наполегливий у боротьбі за високу якість будівельних робіт. Політично розвинутий, працює над підвищенням свого ідейного рівня».

Вийшовши 1961 року на пенсію, Костянтин Тембель узявся за перо. Написав книгу про використання алюмінієвих сплавів та пластмас у житловому будівництві. Прийшов з нею до київського відділення Держбудвидаву, але у публікації йому відмовили. Звернувся у ленінградське, а там йому сказали: видамо, тільки з дозволу Києва. Та так і не дозволили. З тих пір його основним заняттям стало малювання — він створив близько двохсот картин, у тому числі й олійними фарбами. І ще така деталь: Костянтину Івановичу так і не дали медалі до 1500-річчя Києва.

На старості він майже осліп, і 1995 року відійшов у небуття...

Замість післямови

Як відомо, ніщо не лікує і не руйнує так, як невблаганний час. Нині біля Маріїнського палацу виник зсув. З'явилися тріщини і в палаці, і в сусідньому будинку Верховної Ради. За словами начальника спеціалізованого управління протизсувних і підземних робіт Києва Петра Рахуби, ця загроза існує вже декілька років. І хоча ситуацію ніби постійно контролюють, загроза не зникає, особливо для дороги в парку. Щоправда, нині Київська міськдержадміністрація виділила кошти на проект протизсувних заходів. Але ж це ще тільки проект...

На знімках: люстра в сесійному залі Верховної Ради; Костянтин Тембель, 1986 рік.

Олена ЛИСЕНКО, журналіст

2 лютого Держкомгеології виповнюється 80 років

Хто відкопає скарб?

***З*А ЦЕЙ ЧАС на місцях геологічних відкриттів виникали нові міста, підприємства, комбінати. На сьогодні таких міст на карті України налічується більше 30. І це не дивно. Бо, за словами голови Держкомгеології Сергія Гошовського, мінерально-сировинний комплекс України становить майже 50 відсотків її промислового потенціалу. Тому геологія якраз і може стати тим локомотивом, що вивезе нашу державу із кризи та забезпечить її громадянам достойне життя. Проте на розробку мінерально-сировинних родовищ потрібні великі кошти. Якщо вони не знайдуться в Україні, з'являться бізнесмени, які знають, що, вклавши кошти в освоєння та розробку родовищ, можна отримати великі прибутки в майбутньому.**

— Ми маємо дуже потужну мінерально-сировинну базу, але часто про це забуваємо, — зазначив під час зустрічі з журналістами перший заступник голови Держкомгеології України Дмитро Гурський. Щоб це довести, достатньо лише сказати, що 5% мінерально-сировинного потенціалу світу зосереджено в Україні. За цими показниками ми на першому місці в Європі. Сьогодні до експлуатації підготовлено 7 667 родовищ, освоєно — 3222. Але коштів для розробки немає, хоча економісти підрахували, що їх вартісна цінність 7,5 трильйона доларів США. Проте західні спеціалісти вважають, що ці дані занижені. На їх думку, потенційна вартість родовищ становить 11,5 трильйона доларів США.

Треба також додати, що майже третина виробничих фондів і 20% трудових ресурсів України пов'язані з розвідкою, видобутком, переробкою, використанням мінеральної сировини.

Недостатність коштів призвела до того, що нині в надрах залишається до 65% розвіданого, і ця цифра катастрофічно зростає. Та поки ми шукатимемо гроші, до нас приходять «монстри» цієї галузі.

Їх увагу привертає те, що в наших надрах 1,2 млрд. т нафти в розвіданих джерелах (4,9 млрд. т ще необхідно розвідати). За умови вкладення грошей у розвідку та виходу на великі потужності є можливість видобувати до 25 т золота щороку. Великі прибутки обіцяють кімберлітові алмазні трубки, уранові родовища могли б забезпечити не 47,6% потреб атомної електроенергетики, а всі 100%. За останні роки підтверджено реальні можливості подальшого приросту запасів вуглеводів, відкриття й розвідки родовищ нових для України корисних копалин — золота, хрому, міді, свинцю, цинку, молібдену, рідкоземельних елементів, фосфоритів, флюориту тощо.

За оцінками, експертні можливості мінерально-сировинного комплексу можна збільшити в 1,5-2 рази, а імпорт мінеральної сировини (без вуглеводів) скоротити на 60-70%, що змінить зовнішньоекономічний торговельний баланс на користь України.

Прогнозують також, що незабаром до України підуть-таки інвестиції.

Але потрібно стерегтися, і на цьому зосереджував увагу Дмитро Гурський, щоб на нас не дивилися як на Заїр, Зімбабве, Замбію, адже є небезпека стати сировинною базою розвинених країн. Адже якщо до нас прийдуть такі велетні, як Шелл, Бритиш Петролеум чи Де Бірс, то це може стати реальним фактом. Де Бірс, наприклад, контролює 86% видобутку алмазів у світі, і минулого року мала прибуток у 5,6 млрд. доларів США.

Отож, щоб нас «не з'їли», потрібно залучати власні ресурси для розробки родовищ, та співпрацювати лише з тими компаніями, що мають передові технології.

До 80-річного ювілею вітчизняної геологічної служби Кабінет міністрів України почав здійснювати структурну перебудову в галузі та проводити єдину політику у сфері вивчення, використання та охорони надр, прийнявши постанову про реорганізацію галузі. Передбачається виокремити два блоки. Перший — це суто державні (казенні) підприємства та організації. Другий блок — мережа акціонерних підприємств. Сферою їх діяльності буде розвідка корисних копалин і за держзамовленням, і за замовленням підприємств, установ і організацій різних форм власності, виконання бурових робіт, а також інші види діяльності з метою самозабезпечення і одержання прибутку. Можливе їх об'єднання в асоціації, консорціуми, концерни, холдингові компанії та інші суб'єкти господарювання ринкової орієнтації. Проведення реструктуризації геологічної галузі дасть змогу: привести виробничо-економічну структуру у відповідність із рівнем держбюджетного та інших джерел фінансування, знизити залежність від держбюджету шляхом залучення позабюджетних коштів, впорядкувати організаційну структуру галузі, ліквідувати багатоланкову схему управління, значно скоротити чисельність апарату управління.

Рішення немає, але бомби напоготові

(Початок на 1-й стор.)

Держсекретар США Мадлен Олбрайт вирушила у закордонний вояж, присвячений останньому попередженню Іраку, «не для того, аби когось просити про підтримку», а для того, щоб «викласти американську позицію». В разі силового рішення проблеми Вашингтон «готовий діяти в односторонньому порядку». Олбрайт уже знайшла підтримку в Парижі. Сьогодні в Лондоні відбудуться переговори з королем Йорданії Хусейном і міністром закордонних справ Сполученого Королівства Робіном Куком. Далі в списку відвідин — близькосхідні країни. Повернення до Вашингтона призначено на 3 лютого. Гадаємо, до цієї дати війна в Перській затоці не розпочнеться...

Поїздку організовують на тлі гучного скандалу довкола можливого зв'язку президента США з колишньою співробітницею Білого дому Монікою Левінською. Вже не раз висловлювалося припущення, що «невелика переможна війна» потрібна адміністрації для того, щоб відволікти увагу від звинувачень на адресу Клінтона. Коли Олбрайт під завісу прес-конференції ще раз наголосила, що «поки немає рішення про застосування військової сили», один з американських репортерів пошепки додав: «Щодо Левінської». Пролунав дружній сміх.

Не викликає сміху те, що Сполучені Штати готові застосувати проти іракських цілей новітнє озброєння, яке ще жодного разу не було в дії. Зокрема, серед озброєнь, що перебували на борту авіаносця «Німіц», який курсує поблизу іракського узбережжя, знаходиться так звана «гібридна» бомба, що має підвищену точність і руйнівну силу.

За даними газети «Філадельфія інкуайрер», ідеться про зброю нового покоління, що офіційно називається «комплексною бойовою системою поза зоною враження ПВО».

Чотириметрову бомбу, що не має власного двигуна, скидають більш як за 60 кілометрів до цілі, і вона, наче планер, летить до неї, спрямовувана з допомогою супутника.

На сьогодні Сполучені Штати зосередили в районі Перської затоки понад 24 тис. військовослужбовців, 14 бойових кораблів у складі двох груп, очолюваних авіаносцями «Німіц» і «Джордж Вашингтон», 325 літаків. У зоні Перської затоки ВПС і ВМС США — 250 крилатих ракет «Томагавк»: це більше, ніж було випущено за весь час війни 1991 року.

І цілковитої впевненості, що всю цю смертоносну могутність не буде скинуто на Ірак, немає. Проте, за висловлюванням газети «Нью-Йорк таймс», США «прагнуть розвіяти враження про неминучість і невідворотність ударів по Іраку». Погодьтеся, це вже досить важко.

А що Ірак? Днями Саддам Хусейн висловив сподівання, що війна в Перській затоці не відбудеться. Але застеріг, що, в разі нападу США, його країна захищатиме себе з усією силою. «Якщо наші вороги нападуть, ми змушені будемо боротися з ними з використанням усіх наших засобів і можливостей», — зазначив президент Іраку.

Відчувається, що жорстка позиція США все-таки змушує Ірак відступитися. Так, готовність своєї країни дотримуватися резолюцій Ради Безпеки і співпрацювати зі спецкомісією ООН підтвердив міністр закордонних справ Іраку Мухаммед ас-Саххар. На прес-конференції у Багдаді міністр указав, що єдиною нерозв'язаною проблемою у відносинах між іракською адміністрацією і спецкомісією ООН є питання про інспектування президентських палаців. Його можна розв'язати пізніше, з урахуванням підсумків роботи технічних комісій, які почнуть діяти в перші дні лютого.

Отож, цього разу — хто кого?

Яна ОСАДЧА.

Той, хто живе в «тамагочі»

Яна СТАДІЛЬНА, «Голос України»

Уперше про «тамагочі» я почула від своєї п'ятирічної дочки: «У моєї подруги є брелок, у ньому — чудова принцеса. Аня її годує, кладе спати, грає з нею». Тоді я не надала особливого значення захопленій розповіді, тим паче, що новорічні подарунки було вже куплено.

Минуло всього кілька тижнів і про «тамагочі» я почула знову. Від своєї подруги. Рефреном її невеселої розповіді про безсонні ночі через писклявого «голодного» «тамагочі» і хвилювань першокласниціодоньки (хоч би «воно» не померло) було: «Не купуй «це»! Я доросла людина, але відчуваю, що весь час думаю, як там «воно». І тихо божеволію». І враз я всерйоз зацікавилася новим конкурентом кукли Барбі та конструктора Лего.

На перший погляд нічого особливого: брелок із примітивними малюнками на екрані і три кнопочки для виконання нечисленних бажань того, хто живе всередині. А всередині може жити курча, динозаврик, цуценя... Вибір великий. «Воно» весь час нагадує про себе пронизливим писком і вимагає годування, лікування, ігор, зрештою, просто уваги. Якщо господар не відгукується, настає різке погіршення здоров'я електронного вихованця і смерть. Після чого іграшку можна викидати. Ціна забавки від 10 до 20 доларів США. На базарі можна купити й дешевше.

Мій інтерес до іграшки посилила стаття в минулорічній «Комсомольці» про жахливі випадки з життя електронних монстрів і їхніх юних російських господарів (до Росії тамагочна мода прийшла трохи раніше). Дуже збентежила історія японського хлопчика, котрий не встиг виконати прохання вихованця з брелка і втратив його — від горя дитина покінчила з собою.

Однак страшні випадки навколо цих іграшок здавалися схожими на вправний рекламний чи антирекламний трюк... До певного часу. Поки я не побачила непідробний жах в очах своєї дитини. Її подружка щось зробила не так і чудова тамагочна принцеса перетворилася на ворону. Ще за пару днів дочка повідомила, що в Ані «велике горе» — принцеса померла (при цьому на екрані виникла могила з хрестом). Дівчинка цілий день проплакала і вони всім садком її заспокоювали. Історія подружки закінчилася більш-менш спокійно. Батьки переконали, що принцеса обов'язково повернеться. Аня чекає. Але «тамагочі» до дитячого садка не носить...

Після першого шоку прийшло обурення: хто ж це додумався заморськими іграшками компостирувати мізки нашим дітям? Виявилося, таке переживають не лише українські малюки.

Як повідомляє ІТАР-ТАКС, статтями про «тамагочі» рясніють газети та журнали Франції, Німеччини, США. Популярність гри, як це не дивно, зростає. Однак у деяких австралійських, гонконгівських, тайванських школах електронну забавку заборонили. Та все ж у багатьох європейських країнах існують спеціальні кладовища «тамагочі»...

Думаю, що в Україні пік повального захоплення іграшкою, з огляду на те, що основне засилання електронних диверсантів сталося на Новий рік, ще попереду. Як щодо шкоди для дитячої психіки?

Думки фахівців доволі суперечливі. Так, в одній з київських газет наводять думку кандидата медичних наук, завідувача відділення психотерапії Київської обласної клінічної лікарні Михайла Матяша. Він твердить, що в «галасі навколо іграшки значна доля перебільшення. Ця іграшка викликає реальні емоції, але не адекватні життєвій ситуації». Важко погодитися з цим, особливо якщо врахувати інформацію про кладовища. Можливо, така оцінка підходить дорослому сприйняттю «тамагочі», але п'яти-, шести-, семирічні діти сприймають будь-які неживі предмети гри як щось живе. Що вже й казати про іграшку, котра просить їсти, пити і може померти! Пан Матяш просто рекомендує не купувати іграшку емоційним дітям. Але, перепрошую, де ви бачили неемоційних дітей?

Західні спеціалісти мають дещо іншу думку. Вони рекомендують не купувати іграшку дітям молодшим за 10 років і вилучити з гри програму смерті (як це зробити, багато наших батьків просто не знають). Західнонімецький психолог Штефан Грюневальд в інтерв'ю журналу «Фокус» зазначив, що «тамагочі» добрі для самотніх і бездітних. Дорослих.

Про шкоду чи користь від «тамагочі» я запитала кількох дитячих психіатрів із різних київських клінік. Спеціалісти більш старшого віку безапеляційно заявляли, що електронний монстр дурниці порівняно з телебаченням і відео, а також із комп'ютерними іграми. За приклад наводився недавній випадок у Японії, коли у дітей, що подивилися мультик зі «спецефектами», почалися напади епілепсії. І всі лікарі заявили, що поки не мають підтвердження негативної дії на психіку нехитрого брелка. До них з такими проблемами не зверталися. Поки... При цьому вони просили зберегти анонімність.

Думаю, що тих, хто вирішив будь-що купити електронного друга своїй дитині, не переконати. Наша людина, як полюбляв казати Михайло Жванецький, «нікому не повірить, поки на собі не перевірить»... На жаль. Але, можливо, не варто ставити досліди на власних дітях?

Що ж до «тамагочі», то, вважаю, тему ще не вичерпано.

Мужність — риса королев

На перший погляд, життя їх сповнене розкошів: прийоми, безліч слуг, коштовні прикраси, блиск двірцевого життя... Але водночас європейські королеви щодня наражаються на небезпеку: пограбування, хуліганські вибрики під час офіційних церемоній, погрози маніяків... Проте королеви цілком можуть захистити себе і без численних охоронців, а потім —і виявити милосердя до зловмисників...

Хоч би куди їхала королева Великобританії Єлизавета II, її скрізь супроводжують охоронці, пише журнал «Отдохни!». Коли кілька років тому до її покоїв заліз незнайомець, королева не розгубилася і не запанікувала. Вона розпочала з «гостем» щиру розмову, а коли той втратив пильність, — непомітно викликала варту.

А ось королева Бельгії Паола не тільки хороша спортсменка. Вона володіє прийомами карате і дзюдо.

— Кожна жінка, навіть королева, повинна вміти захистити себе, — вважає її величність Паола. На її думку, якщо жінці жодного разу не доведеться скористатися зі знань основ карате, вона все одно почуватиметься спокійніше. А ось зброю королева Бельгії мати при собі не хоче. «Це вже занадто», — вважає вона.

Хоча іноді королевам погрожують і фізичною розправою. Так, Беатрікс Нідерландська протягом шести місяців отримувала листи з погрозами. Та коли їх автора, п'ятдесятилітнього Хенка К., було заарештовано, королева заявила, що не хоче, аби той опинився на лаві підсудних.

— Ця людина психічно хвора. Найбільше моє бажання — щоб Хенк одужав, — милостиво заявила королева Нідерландів.

На знімках: королева Великобританії Єлизавета II, королева Бельгії Паола та королева Нідерландів Беатрікс.

Як прем'єр «зрадив» дружину

Світська хроніка

Перша леді Ізраїлю цілеспрямовано виборює звання першої скандалістки Святої Землі.

Вибрики Сари Нетаньягу давно ніхто не називає екстравагантними. Колишня стюардеса після обрання її чоловіка прем'єром різко змінилася. Ізраїльська преса, зокрема, розповідає, як Сара грубо поводиться зі слугами. Хатня робітниця Нетаньягу навіть подала позов до суду. Газети розповіли і про іншого ображеного — слугу, якому перша леді кинула в обличчя свої туфлі: мовляв, їх погано почистили. Регулярно Сара також змушує своїх службовців куштувати вино, побоюючись отруєння.

Ізраїльські журналісти описують безліч ситуацій, в яких пані Нетаньягу розтринькувала гроші платників податків: мала забагато особистих секретарів, за кордоном за рахунок МЗС Ізраїлю каталася на лижах. Дружина прем'єра також приймає і коштовні подарунки від впливових осіб, обіцяючи посприяти в розв'язанні їхніх проблем.

Можливо, не всі ізраїльтяни вірили б пресі, якби не бачили поведінку Сари на власні очі. Нещодавно вона вчинила скандал у телестудії: під час передачі прем'єр доторкнувся до плеча відомої ізраїльської співачки Офри Хази — Сара влаштувала чоловікові сцену ревнощів. Коли він спробував заспокоїти дружину, перша леді пригрозила, що подасть позов до суду на Нетаньягу... за побиття. Досі прем'єр побоюється, що дружина колись таки виконає погрозу...

«Ми відповідаємо за тих, кого приручили»

(Початок на 1-й стор.).

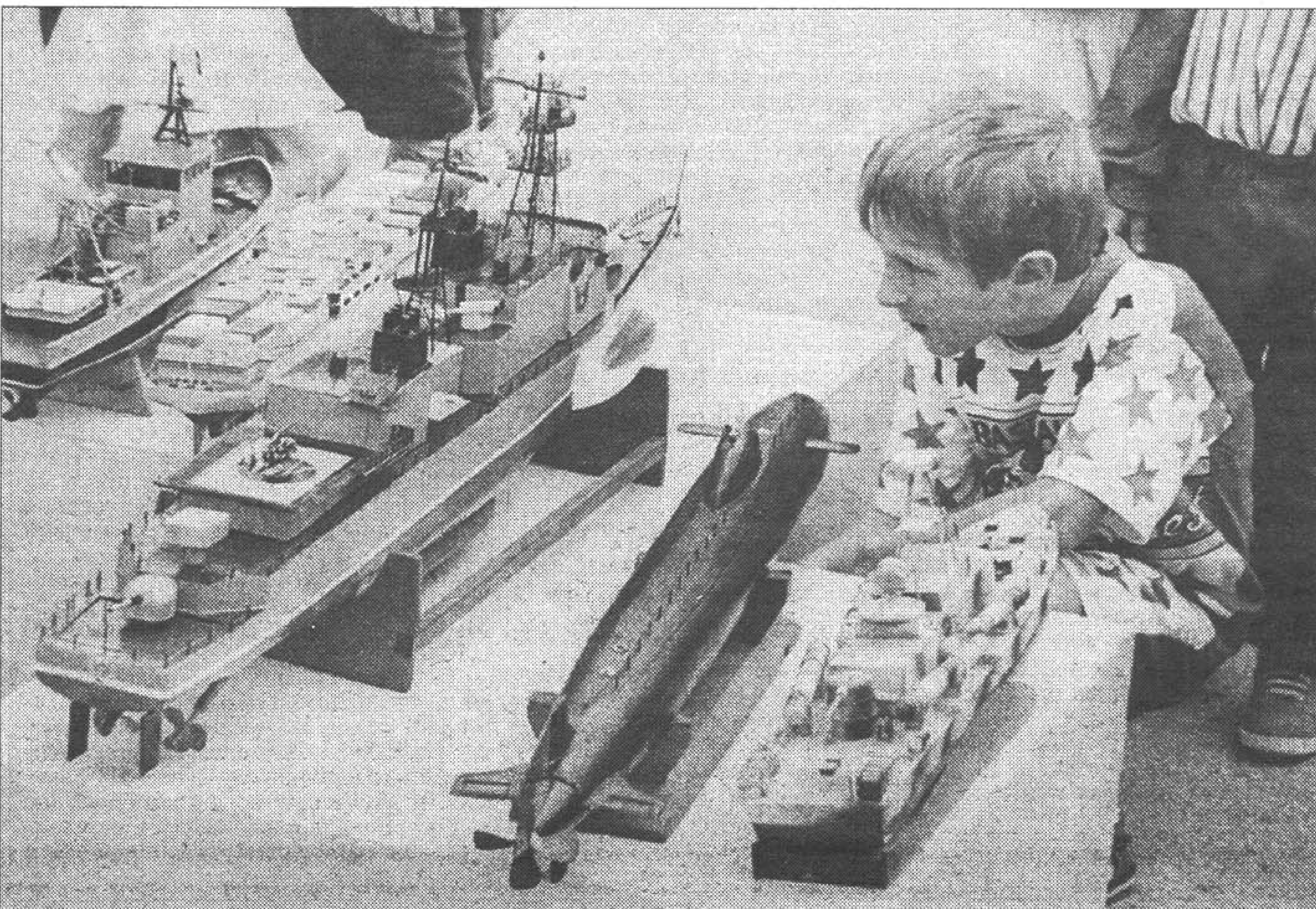
І знову пригадується маленький принц та його бажання бути частиною цього величезного і складного дорослого життя. Гостра самотність, хоч як це дивно, дуже часто присутня саме в дитячих книжках. Може, тому ними так дорожать і проносять їх через усе життя. Це ніби усвідомлення того, що в тебе є друзі: Карлсон і Пеппі Довгапанчоха, Пітер Пен і Буратіно, дядя Федір...

Буквально вчора я почула, що японський школяр сімома ударами ножа вбив свою вчительку. Дитяча жорстокість вражає. Але це своєрідний вихід негативної енергії, що накопичується після перегляду фільмів, де вбивства — норма життя, після комп'ютерних ігор, де страшні монстри знов-таки вбивають один одного, після іграшок на кшталт «тамагочі». Подивіться довкола. Як рідко нині наші діти грають у лікарів, вчителів, дочок-матерів, нарешті. Їхні ігри — це наслідування тієї відеопродукції, яку вони одержують з нашої легкої руки в неприпустимо величезній кількості.

І ще не пізно бити на сполох. Ще можна попередити нервові розлади, втрати апетиту і сну, зниження успішності, напади агресії, і наші діти будуть мати вигляд щасливий і несамотній. Як на цих знімках.

Яна СТАДІЛЬНА.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

МИНУЛЕ 60-річчя Василя Стуса відзначене вшануванням Поета державною нагородою. Здається, все було, як годиться: урочисті зібрання, літературні вечори, спогади...

Але залишився в душі невгамовний щем. Прийшли листи читачів до редакції, мовляв, пишете ви правду, та не всю. А найкращою пам'яттю про Поета було б втілення його ідеалів у життя. Що ж маємо? Русифікація України, проти чого виступав Поет, фактично стала програмою діяльності нинішнього Президента нашої держави, культурне життя зведено до традиційних для минулого режиму парадних акцій — то бучні фестивалі, то багатовитратні дні культури, то псевдосвяткові концерти. Телебачення, преса, естрада віддані в майже повновладне господарювання північному сусідові. Театральні й концертні сцени тільки гроші вимітають з кишень української публіки...

"Бо хто ж тут, на великій Україні, стане горлом обурення і протесту?"

Василь Стус: доля й людська особистість

ЮВІЛЕЙ ПОЕТА став подією, котра по-різному відгукнулася в душах його читачів, однодумців, сучасників. Перших назвати всіх, зрозуміло, неможливо, а от інших?.. Серед них тепер є і кандидати в президенти й урядовці, народні депутати й науковці, письменники (перелік за абеткою): Юрій Бадзьо, Олесь Бердник, Василь Голобородько, Микола Горбаль, Іван Дзюба, Іван Драч, Михайлина Коцюбинська, Левко Лук'яненко, Віктор Медведчук, Дмитро Павличко, Микола Руденко, В'ячеслав Чорновіл, Володимир Яворівський... Ті, хто досягли високого суспільного становища, немов би уособлюють життєві вершини, котрі міг би досягти й Василь Стус. Міг би, коли б пішов іншим шляхом, а не тим, який приготував йому Бог.

«Допоки нитка життя старою паркою прядеться»

Як багато залежить від того, хто допомагає нам ступити перші кроки стежкою буття.

«Перші уроки поезії — мамині, — признався Василь Стус в передмові до збірки «Зимові дерева» (видана в Брюсселі 1970 року). — Найбільший слід на душі — од маминої колискової «Ой, люлі-люлі, моя дитино». Шевченко над колискою — це не забувається. А співане тужно: «Іди ти, сину, на Україну, нас кляну́чи» хвилює й досі... Перші знаки нашої духовної аномалії, журба — як перше почуття немовляти в білому світі».

Власне, коротка передмова — стисла до неможливого програма життя. Духовного буття людини.

«Журба — як перше почуття немовляти в білому світі»... Це вже осмислення себе й джерело світогляду.

«Стужілий за справжньою (не донецькою) Україною, поїхав учителювати на Кіровоградщину».

Багатьом, у всякому разі небайдужим до національної культури, вихідцям із східної України знайоме це катарсисне почуття болю за зрусифікований край, за з'яничарених ровесників та земляків, що звикли з чужомовністю («якось же жити треба»).

Хтось мовчки носить у серці, мов відкриту рану, той біль, хтось...

Василь Стус йшов своїм шляхом.

«Було це 8 грудня 1962 року. В цей день шахтарі одержують аванс. Як завжди, після проведених уроків, ми пішли в робітничу їдальню... Я попросив: «Дайте мені будь ласка, на перше — борщ, на друге —шніцель». В цей час один із шахтарів, вилаявшись матом на мою адресу, сказав: «Ты что, падло, по-нашему говорить не умеешь? Что ты говоришь «дайте на перше», ты что не можешь по-человечески сказать «дайте на первое». Жінка-кухпрацівниця взялася було заступатися за нас, кажучи: «Как вам не стыдно. Это учителя нашей школы». Той невгамовний негідник-москвофіл почав далі: «А нам наплевать, что они учителя, это бандеровцы, мы их в 45-м не убили, сейчас добьем». Василь Стус розвертається, хапає того плюгавого й піднімає вверх:

«Замовкни, негіднику, бо викинемо тебе геть із їдальні». Увечері Василь заходився писати листа Андрієві Малишку...» (із спогадів колег-вчителів).

«Іноді здається, що діячі нашої культури роблять даремну справу. Вони співають, коли дерево, на якому вони сидять, ритмічно здригається од сокири... Як можна зрозуміти їхній спокій? Як можна зрозуміти слабосилі зітхання, кволі піклування про долю хутора Надії, слабенькі нарікання, коли мусить бути **ГНІВ, ГНІВ І ГНІВ**!?. Звідки у нас стільки покори перед долею як фатумом?

Я вважаю, що доля Донбасу — це майбутня доля України, коли будуть одні солов'їні співи».

Андрій Малишко зберігав листа від Василя Стуса до кінця свого життя.

Переїзд до Києва, вступ до аспірантури Інституту літератури імені Т. Шевченка відкрив Василеві Стусу шлях до столичної наукової еліти. Але зміни в біографії не вплинули на його рішучість боротися: з наступом неосталіністів, з русифікацією України, з її культурним занепадом.

«Це вже доля. А долю не обирають. Отож, її приймають — яка вона не є. А коли не приймають — тоді вона силоміць обирає нас... Не один з нас розпачливо думав, що саме духовне існування рідного народу сьогодні поставлене під загрозу. І не один із нас відчував: коли якийсь порятунок ще є, то це тільки сьогодні. Бо завтра вже буде пізно. І ми, свідки цього тихого потаємного затоплення нашого національного суходолу, змушені були заговорити про явища геноциду».

4 жовтня 1965 року Василь Стус підтримав протест Івана Дзюби в кінотеатрі «Україна» проти арештів у колах української інтелігенції. 12 січня 1972 року поета було заарештовано.

Із слідчого ізолятора КДБ Василь Стус звертається до першого секретаря ЦК КПУ Петра Шелеста. Не будемо сьогодні брати до уваги звичайні як для такого листа фрази про соціалізм та комунізм — «найсправедливіші суспільства». В кожному абзаці цього звернення — біль і обурення людини, котру ніхто не хоче зрозуміти. ЦК ЛКСМУ, партком Спілки письменників, працівники ЦК КПУ — «ніхто з них не відповів мені щирим словом на мої запити».

У листі до завідувача відділу культури ЦК КПУ Ф. Овчаренка той же мотив байдужості сучасників до запитань, що краяли його серце: «... двічі заходив до Ю. Смолича, на Золотоворітську, розмовляв з І. Гончаренком, А. Морозом, Д. Міщенком, Б. Олійником, Ю. Петренком, С. Яровим, щиро прагнучи бодай якось порозумітися. З цього ж приводу звертався з усними і письмовими клопотаннями до працівників ЦК КПУ (тт. Цмокаленка, Митюкова та інших), до працівників ЦК ЛКСМУ (тт. Главак, Губарця та ін.) і жоден з цих людей, здається, палець об палець не вдарив... 1959 року А. Малишко дав мені путівку в літературу... Перша збірка моя, пролежавши по кількох видавництвах 9 років, так і не побачила світу... Майже 8 місяців минулого року я працював над перекладом «Дуївських елегій» Р. М. Рільке. Переклав усі елегії, понад 30 віршів. А Д. Павличко повернув мені добірку...»

Тоді він вже бачив, що долі своєї не обминути. «Дуже негаразд Ви чините, я звернувся до Вас із письмовим запитом, а Ви мене посадили за грати... Смію думати, що Ви просто боїтеся правди — тієї, що коле очі».

«Мордовія мене зробила українцем»

Втративши свободу, Василь Стус ділив своє життя на «до» арешту й «після».

«Скажу Вам: до січня 1972 року я був українофілом (здається, більшість моїх знайомих мала таку ж барву). Мордовія (місце ув'язнення інакодумців в СРСР — **В. А.**) мене зробила українцем. Тепер мені байдуже, як мене називатимуть, націоналістом чи шпигуном, чи зрадником. Я знаю себе і надто катастрофічне духовне існування мого народу, щоб можна було сидіти, склавши руки» (з листів Василя Стуса). І далі. «Більше скажу: моя поезія, мої переклади чи літературні статті — то грішне заняття. Обов'язки сина народу, відповідальність за цей народ — єдині обов'язки. Я не буду обирати жодної пом'якшувальної позиції —літератора право бути самим собою і мати почуття людської гідності. Я ставлю всі крапки над «і».

А майже десять років тому, в згаданій передмові до збірки «Зимові дерева», він писав: «Поет повинен бути людиною. Такою, що, повна любові, долає природне почуття зненависті, звільняється од неї, як от скверни. Поет — це людина. Насамперед. А людина —це, насамперед, добродій. Якби було краще жити, я б віршів не писав, а робив би коло землі. Ще — зневажаю політиків. Ще — ціную здатність чесно померти. Це більше за версифікаційні вправи!»

Його визнав політичний світ як борця за людську свободу й право націй на самобутній розвиток. Про нього говорили в Європейському парламенті, на його захист виступили Нобелівські лауреати Андрій Сахаров (Росія) та Генріх Белль (Німеччина), високу оцінку його поезії дали найвидатніші літературознавці, зокрема вчений із світовим ім'ям Юрій Шевельов.

Він помер, як Т. Шевченко, в 47 років. Обставини смерті залишилися невідомими.

Але поки він жив, говорив відверто, немов Іван Франко, що кинув на початку XX століття різкі й жорстокі слова: «У нас немає літератури». «Маємо прозу колгоспних підлітків — один співучіший за другого, один солодший за другого. З мовою сільської бабусі, яка без «енька» слова не мовить, тобто типову колоніальну літературу-забавку...», — писав Василь Стус і продовжував: «Набір холуїв від літератури, обозних маркітанок естетики, які на національній трагедії шиють собі розмальовані шаровари блазнів-танцюристів, що на трупі України витанцьовують хвацького гопака».

Шукаючи причини мовчазного збайдужіння сучасників до русифікації України, піднесеної на рівень державної політики, Василь Стус кидає гіркі слова любові-ненависті: «Власне, чи є українська інтелігенція? Думаю, або її немає взагалі, або вона все молода і все недозріла. Український інтелігент на 95 відсотків чиновник і на 5 — патріот. Введена в систему держави, ця інтелігенція не чує жодного обов'язку перед народом, який так і не набув індивідуального обличчя... Ця інтелігенція офіціозу, прагнучи жити, простує до безславної смерті...»

У щоденниках Поет дав безкомпромісну оцінку творчості своїх сучасників. Він мав на це право, бо вже переступив межу між життям і смертю.

«Щедре серце дається любов'ю. Великою любов'ю, більшою за тебе... Любов — то, може, єдина справжня квітка, подарована людині Богом. Тільки в любові людина розумна. І навіть: що більше, дужче любиш — то розумнішаєш», — це напуття Василя Стуса синові.

* * *

Не знаю, чи стали ці рядки відповіддю авторам листів до редакції, котрі не сприйняли офіційного вшанування пам'яті Василя Стуса. Й справді, занепад української освіти й культури досяг сьогодні критичної межі. Повторюю, нинішні можновладці відкрито стоять на антиукраїнських позиціях. Що говорити, якщо в умовах незалежності цілі виборчі блоки русифікацію України відкрито оголошують метою своєї політичної діяльності, а керівники преси та ЗМІ виступають проти утвердження державотворчої ідеології в суспільній свідомості.

Не урядовими нагородами та сухими офіційними зібраннями воскрешається пам'ять про Поета, а поширенням його **СЛОВА** в світі.

Та каяттям нашим за гріхи, скоєні тими, хто підштовхував його до могили, в такий спосіб заслуживши й сите життя, і посади, і, як тепер кажуть, імідж «борців за національну ідею». Це дякуючи їм наш народ не зрозумів досі, що ж таке демократія, свобода і незалежність, що ж таке ота Шевченкова «сім'я вольна, нова».

Георгій ВОРОТНЮК, «Голос України»

Вітчизняний стиль

Цей нестандартний «Евіс»

НЕСТАНДАРТНИЙ, уточнимо, з огляду на сьогоднішню соціально-економічну ситуацію в Миколаєві, де акціонерне товариство з такою назвою діє, і в країні у цілому. Зважаючи саме на неї, на оту ситуацію, подаємо фрагменти з життя «Евісу»: може, хтось таки порозміркує над ними і для себе зробить висновки.

Фрагмент перший: кадри

Місяців чотири тому в миколаївській пресі з'явилося оголошення: «АТ «Евіс» має довгочасні контракти з виробниками одягу високої моди Німеччини, Америки, Угорщини. У цьому зв'язку створено додатково 350 робочих місць для мешканців Миколаєва. Запрошуємо на роботу висококваліфікованих швачок на конкурсних засадах. На вас очікують світлі, чудові цехи з кращим у світі устаткуванням, гарантована робота й стабільна заробітна плата.

Незвичне, погодьтеся, як на теперішні часи, оголошення: на тих же миколаївських суднобудівних заводах, на багатьох інших підприємствах іде масове звільнення працівників передусім через відсутність замовлень, незавантаженість виробництва. А тут масовий, можна сказати, набір.

— Запрошені 350 нових працівників уже стали до роботи, але і їх, тепер бачимо, уже не стачить, — коментує недавнє оголошення президент АТ «Евіс» Володимир Заплатинський. — Отож готуємо ще десь із 200 нових робочих місць.

Готових фахівців, щоб виконувати замовлення отієї високої моди, в Миколаєві не так і густо. І хоча приймають на роботу за конкурсом, та їх доводиться довчати-перенавчати. Для цього залучено добре відлагоджену роками систему. Як і для підготовки фахівців вищої ланки — конструкторів, модельєрів, технологів, художників. Тих, хто працює не тільки у швейних цехах, а й на експериментальному виробництві, в будинку моделей, у театрі мод. Так-так, отакі «зайві» для декого за складних економічно-фінансових умов підрозділи тут не тільки не скасували, а й зміцнюють. В ім'я не тільки високої моди, без якої нині нема чого й мріяти про конкурентоспроможність продукції та завоювання ринків збуту, а й в ім'я власного благополуччя.

Перебуваючи в АТ «Евіс», не міг не звернути уваги і на таку обставину: тут не ліквідували, як у багатьох місцях, ні власної їдальні, ні власного продуктового магазину, де й асортимент широкий, і ціни — доступніші, ніж у магазинах міста чи на ринках. З'ясувалося, що продукти надходять в основному з підсобного господарства фірми, яке мають в Арбузинському районі. Там, у селі, до того ж відкрили і швейний цех. Працюють у ньому здебільшого жінки з близького Южноукраїнська: чоловіки — на АЕС, а їх дружини — тут. То для міста енергетиків немала проблема — працевлаштування жінок. І тут «Евіс» немалою мірою виручив: надав одразу 150 робочих місць!

Фрагмент другий: партнери

Уже, здається, набридло чути риторичне запитання: доки будемо субсидувати легку й харчову промисловість Туреччини, Польщі, Ізраїлю, Греції, інших близьких і далеких країн, масово завозячи звідти продукцію й задушуючи тим самим власне виробництво? У випадку з «Евісом» усе якраз навпаки: 80 відсотків його продукції розкуповують за кордоном, отож звідти, виходить, субсидують нас. Щоб Європа й Америка визнала марку «Евіса», попрацювати довелося немало. Поступово, одна за одною партнерами українського АТ стають відомі інофірми: «Пенфлі» з США, «Ла-Ві», «Нінхауз» та «Клаус Штайльман» з Німеччини, «Софель» з Франції...

Механізм взаємовідносин з партнерами такий: фірми вивчають у себе в країнах попит на одяг і роблять замовлення «Евісу», надаючи водночас тканини, зразки, лекала. А в Миколаєві розкроюють та шиють одяг, потім все те запаковують і відправляють замовникам. Розрахунки, а вони взаємовигідні, за кожну партію. В міру надходження коштів десь два, три чи й чотири рази на місяць видають зарплату.

Щоб усе зробити зразково, задовольнити смаки модниць та модників зарубіжжя (виготовляють речі не для ширвжитку, а переважно для людей середнього достатку), тільки обізнаності, старанності фахівців замало —впроваджено автоматизовану систему розкроювання тканин за лекалами, шиють за сучасними технологіями на новітньому обладнанні всесвітньо відомих фірм «Джукі», «Таджима», «Гербер», «Шелтон», «Дюркопп», «Пфафф». Про те, як зуміли оснастити виробництво найпередовішою серед українських фірм технікою і технологією, можна було б вести окрему розмову. А тут же варто підкреслити: за складних умов все оте не занапастили, не розтринькали, як багато хто, а використовують з якнайповнішою віддачею.

Що шиють? Асортимент широкий: спідниці і брюки, куртки і плащі, сукні й сорочки, речі дитячого асортименту, спортивний та спеціальний робочий одяг. І все це — з найрізноманітніших тканин, для різних сезонів і призначень. На внутрішній ринок (а задля нього мають власне управління торгівлі, фірмові магазини, мережу реалізаторів по всій Україні, виконують прямі замовлення) йде поки що близько п'ятої частини загального обсягу виробленого. Сподіваються на відродження українського ринку, вірять у це. Як шиють? Попит, гадаю, — то найоб'єктивніша оцінка. А він дедалі зростає. «Евіс» з усіма замовленнями уже не може впоратися. А тому почав передавати їх своїм... конкурентам. Уже не один пакет замовлень передав, скажімо, Сімферопольській швейній фабриці. Залучає й інші вітчизняні підприємства. За згодою, зрозуміло, своїх іноземних партнерів. І під своє власне, так би мовити, поручительство.

— Конкуренції ми не боїмося, — пояснює такий незвичний крок Володимир Заплатинський. — А хоча б трохи підсобити вітчизняній легкій промисловості і в такий спосіб прагнемо. Дивись, не тільки до нашої фірми з'явиться в іноземців довіра, а й до інших. Підуть замовлення, інвестиції, пожвавиться виробництво, кошти з'являться. Заради цього можна дещо й поступитися інтересами однієї фірми... Ви знаєте, який напис красується на виробах, що їх відправляємо за кордон? Ні, не «Евіс», а «Зроблено в Україні».

Сам «Евіс», власне, при цьому не губиться в тіні: в листопаді у Парижі йому вручено приз Європи «За якість», а в грудні — золотий приз «За комерційний престиж» у Мадриді. Першому, до речі, серед підприємств легкої промисловості України.

Фрагмент третій: акції

В. Заплатинський і його команда (а вона міцна, вміє ставити цілі й домагатися втілення їх у життя) люблять іти попереду не тільки як законодавці моди, а й як реформатори управління та власності. Свого часу вони одні з перших у Миколаєві (та й в Україні) взяли державне підприємство в оренду, перетворили його у швейно-торгову фірму. Й одні з перших згодом, у 1993 році, приватизували його. Механізм обрали досить своєрідний: такий, як і під час розподілу... 13-ї зарплати. Тобто з урахуванням стажу роботи і трудового внеску (нарахованої зарплати). Дехто з колег-директорів, дізнавшися про це й боячися, що «поганий» приклад захочуть наслідувати і в його колективі, спробував відмовити Володимира Михайловича від «необачного» кроку:

— Що ж сам, твоя сім'я матимуть? Дірку від бублика. Закони ж дозволяють взяти більше...

— А совість — ні, — відповідав на те В. Заплатинський. — Вважаю, що акції треба розподіляти саме за таким принципом. Згоден, що директор, його заступники матимуть їх не набагато більше, аніж кадрові робітники. Але на те вони й керівники, щоб піклуватися не про себе, а про підопічних.

В «Евісі» знають: приватизовано підприємство задля добробуту не купки управлінців, а всього колективу. І хай поки що дивіденди «капають» поволі, але ж по-справжньому. Той же президент має акцій десь там у півтора раза більше від першокласної швачки-ветерана. І про це справді пішов по Миколаєву розголос. Чому, питають у декого з керівників, хочете прихопити собі акцій у кілька (чи й у десятки) разів більше, аніж дістанеться іншим? Он в «Евісі»...

Власне, Володимирові Михайловичу Заплатинському як заступникові голови постійної комісії обласної ради народних депутатів з питань планування, бюджету, фінансів та економічної політики регіону частенько випадає безпосередньо на місцях, на підприємствах міста й області вникати в такі непрості ситуації, допомагати колективам пройти процес приватизації з якомога меншими чварами і втратами. Чимало часу і сил віддав, приміром, відгукнувшися на звернення до нього конференції трудового колективу, врегулюванню у столичних відомствах схеми приватизації Миколаївського глиноземного заводу. Задоволений, що вдалося добитися, щоб трудовий колектив набув права володіти майже 31 відсотком акцій, адже до того йому обіцяли лиш... 4. На нинішньому етапі, вважає В. Заплатинський, важливо домогтися справедливості вже всередині заводського колективу металургів, і прагне саме так вплинути там на приватизаційний процес.

Володимир Михайлович у гущині подій і на суднобудівних заводах Миколаєва: зустрічається з їх керівниками і фахівцями, приймає профспілкових лідерів і членів страйкомів. Щоб потім донести їх тривоги й вимоги до облради, місцевих та столичних владних структур, посприяти розв'язанню болючих проблем...

... Останнє, мабуть, уже мало стосується «Евіса». Хоча, як на те дивитися. Коли його керівник не замкнувся тільки на власному виробництві, прагне добра всім, то це, певно, «працює» не лише на його власний імідж.

Миколаїв.

З пошти

Велет на глиняних ногах

Становище велета трубної промисловості України — Нікопольського Південнотрубного заводу катастрофічне. Профспілки заводу неодноразово зверталися до Кабінету міністрів і одержували у відповідь примітивні відписки. З 1994 року заборгованість із заробітної платні дедалі зростає. Робітники заводу звертаються з позовами до суду, той їх задовольняє, але адміністрація ПТЗ рішення суду ігнорує. Чому винні в невиплаті заробітної плати не несуть відповідальності за свої дії згідно з законами України і указами Президента, породжуючи правовий нігілізм у державі?

У травні 1997 року проголошено про початок приватизації заводу, але вже у липні повідомили про її призупинення, не пояснюючи причин.

Ми вимагаємо: провести реструктуризацію виробництва і реорганізацію адміністративного управління. Слід негайно розглянути питання про відповідність своїм посадам керівників ПТЗ та про рівень їхньої відповідальності за нинішній стан державного підприємства.

Від Незалежної профспілки Г. ЮДАВІН.

Віддайте борг, панове!

Акціонерне товариство закритого типу «Коростенський фарфор» Житомирської області випускає продукцію, що має великий попит протягом тривалого часу в Україні та країнах СНД.

Але більшість фірм має заборгованість перед підприємством (понад 2,5 млн. гривень, а щомісячний випуск 1,3 млн. гривень).

Адміністрація підприємства зверталася до арбітражних судів багатьох областей України з позовними заявами про примусове стягнення суми боргу.

За всіма нашими позовами суди винесли позитивні рішення.

Проте далі цього справа не зрушила. Підприємства-боржники ігнорують рішення судів.

За дорученням тритисячного колективу голова профкому Є. ЛАЗАРЕНКО.

Коростень Житомирської області.

Тижнями хліба не їмо

Хто мені пояснить, чому моя сім'я так страждає сьогодні? У мене п'ятеро дітей, живемо дуже тяжко. Потерпаємо і від голоду, і від холоду. Немає у моїх дітей дитинства, майбутнього. Ні даху над головою, ні нормального харчування, ні пристойного одягу. Живемо в однокімнатній квартирі — восьмеро на 19 квадратних метрах. Дітям ніде навіть спати. Голодних відправляю до школи, зі школи приходять також голодні, вночі прокидаються і просять їсти, вони вже забули, коли їли м'ясо чи молоко, тижнями не бачать хліба.

Діти запитують у мене, чому ми так живемо? А я запитую у вас, керівники держави: чому ми так живемо? Чому одним є все, аж надто багато, а інші без війни й голоду мусять з голоду пухнути? Як нам жити далі, як вижити мені й моїм дітям? Як їм прищепити любов до України, якщо вона від них відвернулася?

Світлана БУЗИНСЬКА, багатодітна мати.

Ромни Сумської області.

Віктор СТАНКЕВИЧ, журналіст

Головне — не баскетбол, а... гроші

Президенти провідних європейських баскетбольних клубів одностайно схвалили проект реформування Євроліги, поданий генеральним секретарем Міжнародної федерації баскетболу (ФІБА) Бориславом Станковичем на нараді, що відбулася в минулі вихідні у штаб-квартирі ФІБА у Мюнхені.

Нагадаємо, що до 2000 року ФІБА має намір створити у Європі елітну лігу, котра зможе хоча б намагатися конкурувати з північноамериканською Національною баскетбольною асоціацією. За версією ФІБА, визначальними рисами Євроліги-2000 будуть вкрай жорсткі вимоги до залів, готелів, спонсорських пакетів, умов проживання команд. Також ФІБА має намір монополізувати права на телевізійні трансляції і включити до Євроліги команди з небаскетбольних країн, котрі, однак, мають розвинуту економіку.

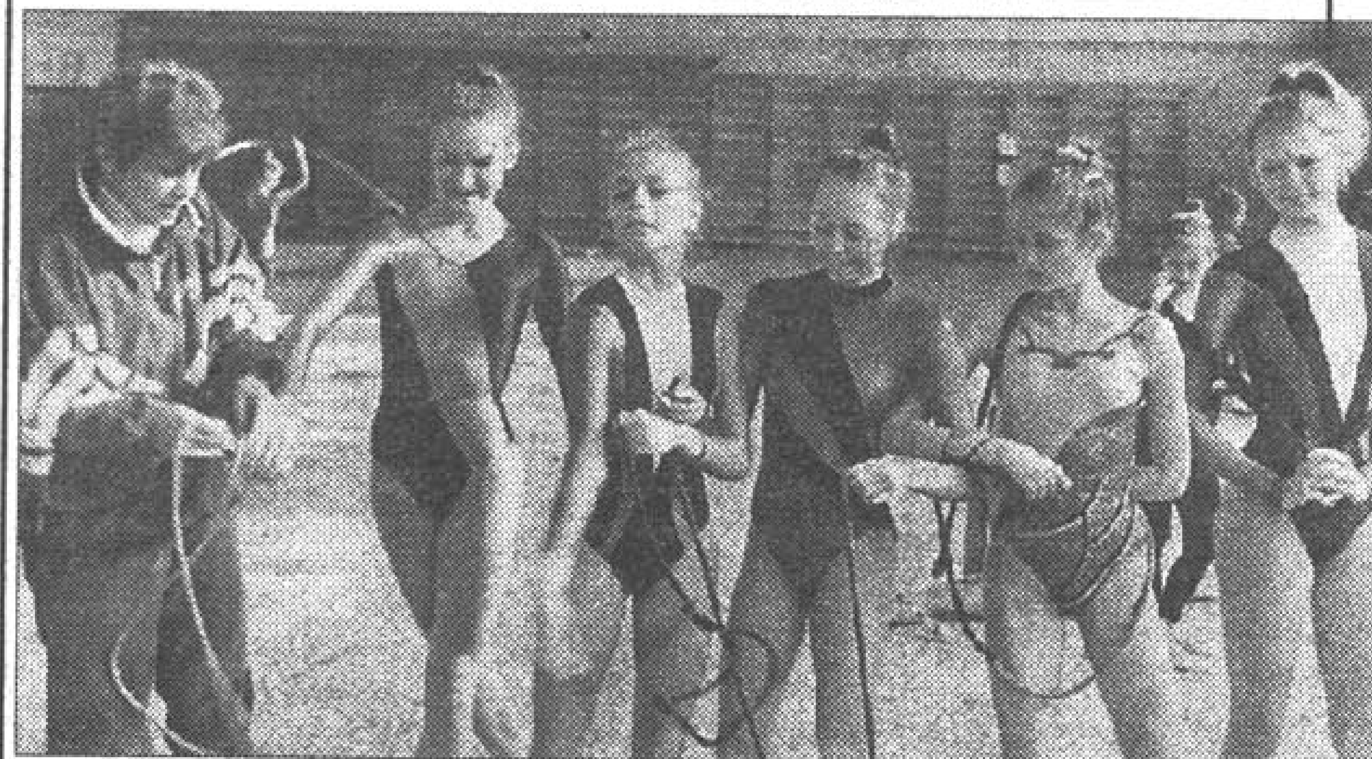
Усупереч сподіванням, проект Станковича, що передбачає практично цілковите зосередження влади в руках ФІБА, котра й так має необмежені повноваження, не зустрів заперечень президентів, які погодилися на тому, що це єдино правильний варіант, з яким можна ввійти у XXI століття. І все-таки до 27 лютого — дати чергового засідання робочої групи «Євроліга-2000» — з ініціативи генерального секретаря ФІБА буде представлено альтернативний проект реформування Євроліги.

Передбачено й варіант компенсації майбутнім невдахам — клубам, що сьогодні виступають у Євролізі, але до 2000 року не відповідатимуть новим вимогам. Після виключення з ліги ці команди протягом одного сезону одержуватимуть рівний з членами «еліти» дохід від спонсорських і телевізійних контрактів.

В останній момент перед нарадою чиновники ФІБА забули про свої обіцянки, що команди включатимуть до Євроліги лише за спортивним принципом (скажімо, якщо уславлений грецький «Олімпіакос» посяде в чемпіонаті п'яте місце, то до Євроліги він не потрапить) і запропонували використовувати спеціальні запрошення учасникам «Фіналу чотирьох», а також деяким іншим клубам.

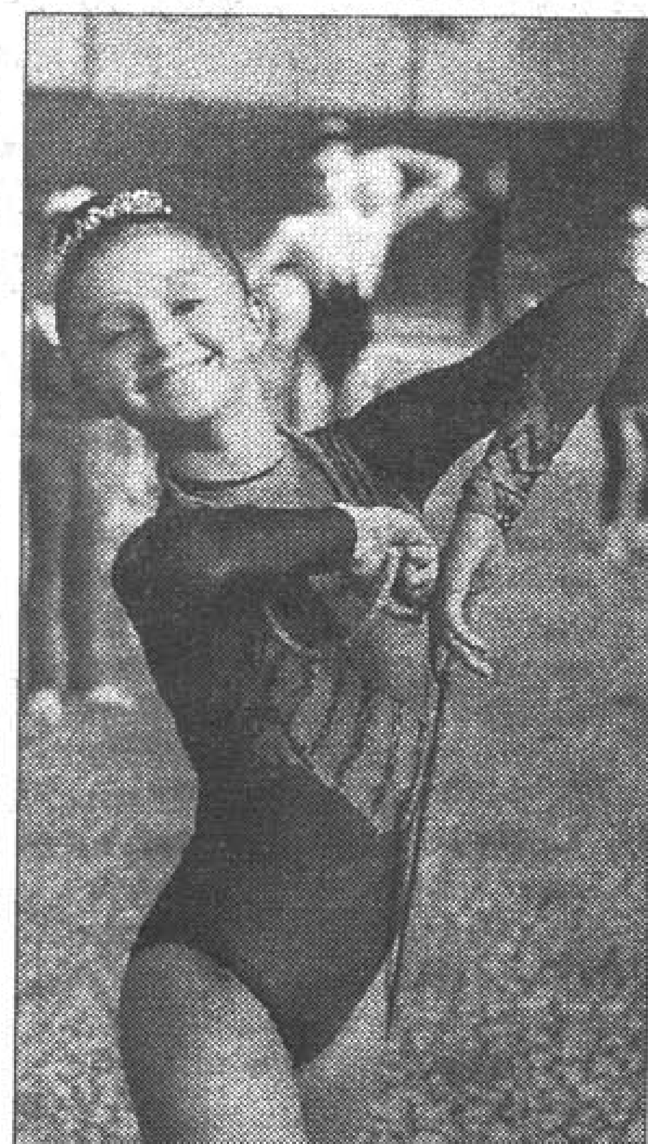
Також на нараді пролунала пропозиція представника іспанської федерації баскетболу про злиття економічно невигідних розіграшів Кубка Європи і Кубка Корача та їх трансформації у відбірковий турнір Євроліги.

Олександр КРЕМКО, журналіст

Школа грацій

Є у місті корабелів незвичайне місце, куди, мов магнітом, тягне дівчаток. Це спеціалізована ДЮСШ-3, яка готує гімнасток-«художниць». До речі, багато вихованок закладу, ставши дорослими і завершивши спортивну кар'єру, повернулися до своєї школи вже тренерами.

Більш як 300 дівчаток та юнок віком від 5 до 16 років залюбки відвідують школу грацій. Багато з них напружено готуються до різноманітних змагань: від загальнонаціональних і міжнародних — до турнірів місцевого значення. До речі, саме в ДЮСШ-3 базується збірна Миколаївщини з художньої гімнастики.

На знімках: отакі вони — юні грації.

Фото автора.

Уся королівська рать

Близько 30 глав держав та урядів, монархів і членів їхніх сімей, а також інших діячів із категорії «дуже поважних персон» будуть присутні на зимових Олімпійських іграх у Нагано, що відкриються 7 лютого. Про це стало відомо із джерел в японських спецслужбах, які забезпечуватимуть охорону високих іноземних гостей.

Очікується, що в церемонії відкриття 18-ї «Білої» Олімпіади візьмуть участь імператор Японії Акіхіто, імператриця Мітіко, інші члени імператорської родини, а також прем'єр-міністр Рютаро Хасімото та ряд членів його кабінету. Серед іноземних гостей у Нагано сподіваються побачити, зокрема, короля Іспанії Хуана Карлоса І, короля Швеції Карла XVI Густава, британську принцесу Анну, президента Чехії Вацлава Гавела, федерального президента Австрії Томаса Клестіля.

Передбачалася присутність на Олімпійських іграх першої леді США Хіллярі Клінтон, проте, за наявними даними, вона відмовилася від цих планів.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

Про «Сокіл» і збірну

На засіданні Федерації хокею України, яким керував її президент Олександр Омельченко, розглянуто кілька серйозних питань. Розширено склад президії ФХУ до 19. Віце-президентами обрано Сергія Сарицького та Анатолія Хорозова.

Приємно, що віднайдено кошти для підготовки національної збірної, яка у квітні в Словенії змагатиметься на першому етапі чемпіонату світу групи В. За його підсумками визначаться чотири команди, які восени розігрують путівки до групи А. Названо 40 кандидатів до нашої головної команди, які 5 квітня прибудуть до Києва, на тренувальну базу, що в Пущі-Водиці.

Потім 9—10 квітня наш колектив у Польщі зіграє два товариські поєдинки з національною збірною цієї країни. А 14 квітня українська збірна вилетить до Словенії. Її головним тренером затверджено Анатолія Богданова, який нині працює у Фінляндії. Старший тренер — Олександр Сеуканд, генеральний менеджер —начальник команди — Василь Фадєєв.

А київський «Сокіл», який лідирує у чемпіонаті СЄХЛ, виграв на своєму майданчику дуже принциповий матч у «Німана» (Гродно) — 4:0. Гончаренко, 38, 57, Синьков, 42, Лясковський, 60.

Сьогодні кияни у Палаці спорту приймають мінський клуб «Тівалі». Початок зустрічі о 13.00. Вхід безплатний.

Футбол

Хто — куди

ПІД ЧАС перерви в чемпіонаті країни з футболу сталося чимало змін у складах клубів вищої ліги. Отже, пропонуємо вам інформацію про ті зміни.

«ДИНАМО» (Київ). Головний тренер Валерій Лобановський. Прийшли — Каладзе («Динамо» Тб., Грузія), Балашов («Белшина», Білорусь), Ковалюк і Кирюхін («Уралан», Еліста, Росія), В. Маковський і М. Маковський («Динамо» Мн., Білорусь), Герасименко («Ростсільмаш», Ростов-на-Дону, Росія), Пушкуца («Металург», Маріуполь); пішли — Максимов («Вердер», Бремен, Німеччина).

«ШАХТАР» (Донецьк). Валерій Яремченко. Прийшли —Доценко, Шищенко і Воскобойник («Кривбас», Кривий Ріг), Жуненко («Ротор», Волгоград, Росія), Попов («Зеніт», Санкт-Петербург, Росія), Яскович («Динамо» Мн., Білорусь), Петров («Металург», Донецьк), Маргошия («Університет», Грузія); пішли — Ателькін («Лечче», Італія).

«ДНІПРО» (Дніпропетровськ). Вадим Тищенко. Прийшли —Гуменюк («Кремінь», Кременчук), Медін, Анненков і Захаров («Уралан»), Горілий, Сидельников, Головко, Сосенко (ЦСКА, Київ), Полунін і Котюк («Кривбас»), Левченко («Торпедо», Запоріжжя), Филимонов і Безпалих («Прикарпаття»); пішли — Збарах («КамАЗ», Росія), Харковщенко («Газовик-Газпром», Росія), Бєлкін («Ваалвейк», Нідерланди), Дацишин («Прикарпаття»), Г. Кіласонія і В. Кіласонія (Грузія), Мізін, Шаран, Гецко і Паляниця («Карпати», Львів), Мороз («Кривбас»), Парфенов («Спартак», Москва, Росія), Іричук.

«ВОРСКЛА» (Полтава). Віктор Пожечевський. Прийшли —Круц («Університет», Латвія), Малащенко («Ворскла-2»), Мусолітін («Чорноморець», Одеса), Петков (Болгарія), Гурка (ФК «Львів»); пішли — Стороженко, Кефалов (Болгарія), Богатир (Росія), Чуйченко, Шарій (завершив кар'єру).

«КАРПАТИ» (Львів). Мирон Маркевич. Берессський («Луч», Росія), Євтушок («Ковентрі», Англія), Ковалець («Карпати-2»), Мізін, Шаран, Гецко і Паляниця («Дніпро»); пішли — Расулов (завершив кар'єру), Єфименко, Танасюк і Гнатів («Торпедо», Запоріжжя), Зуб і Колесник («Прикарпаття»), Маковей («Чорноморець»).

«НИВА» (Тернопіль). Ігор Яворський. Прийшли —Морозов, Бронський, Кардаш, Лисько, Масний, Петренко, Салій, Хоменко (усі — з команд колективів фізкультури); пішли — Грегуль і Дем'янчук («Металург», Донецьк), Големба.

«МЕТАЛУРГ» (Донецьк). Володимир Онищенко. Грегуль і Дем'янчук («Нива»), Лучкевич («Металург», Запоріжжя), Свистунов («Зеніт», Росія), Покладок («Металург-2», Дц.), Чорноштвець («Нафтовик», Охтирка); пішли —Петров («Шахтар»), Кармелюк («Локомотив Нижній Новгород, Росія), Кондаков («Кубань», Росія), Жигулін, Ковальов.

«КРИВБАС» (Кривий Ріг). Олег Таран. Прийшли —Воскобойников і Тьотушкін (Казахстан), Євсюков, Лопушинський і Городов («Факел», Росія), Гащин («Нива», Вінниця), Грановський («Тілігул», Молдова), Оголюк («Поліграфтехніка»), Онищенко («Торпедо», Мелітополь), Ковальчук, Лихолай, Мороз («Дніпро»), Римшин («Прикарпаття»), Шаповалов (СК «Миколаїв»); пішли — Доценко («Шахтар»), Кочвар, Волотьок («Торпедо»), Котюк і Полунін («Дніпро»), Павлюченко (Узбекистан), Чернов, Шаповалов, Шищенко і Воскобойник («Шахтар»).

«ЗІРКА» (Кіровоград). Олександр Довбій. Прийшов —Білошапка (Ізраїль); пішли — Марчук, Федоров і Соболь («Нива», Вінниця), Амілехін і Барановський («Динамо», Київ), Топчієв («Зеніт», Росія).

«МЕТАЛУРГ» (Запоріжжя). Олександр Томах. Прийшли —Маткевич («Кремінь»), Шевчук («Поділля»), Смирнов («Торпедо», Запоріжжя), Яцурак («Волинь»); пішли —Бенько, Ільченко, Куриленко, Каряка (ЦСКА, Київ), Лучкевич («Металург», Донецьк), Олійник і Кріпак (ЦСКА), Фокін («Торпедо», Запоріжжя).

«ЧОРНОМОРЕЦЬ» (Одеса). Леонід Буряк. Прийшли —Винокуров (ЦСКА-2), Бахаров («Носта», Росія), Гапон («Волинь»), Де Кастро і Жорже Сілву (Бразилія), Маковей («Карпати»), Никифоров («Рибак»), Серьогін (ФК «Тюмень», Росія), Стоянов (СКА-Лотто); пішли — Букель («Металург», Маріуполь), Лисенко (ЦСКА, Росія), Махмутов («Шинник», Росія), Камнєв («Чорноморець», Росія), Мусолітін («Ворскла»), Чумаченко («Динамо», Білорусь).

«ТАВРІЯ» (Сімферополь). Іван Балан. Прийшли — ніхто; пішов — Духновський («Металург», Маріуполь).

«ПРИКАРПАТТЯ» (Івано-Франківськ). Богдан Блавацький. Прийшли — Тарахтій («Уралан»), Карімов і Кулієв (Карабах, Азербайджан), Ковальков («Сталь»), Кріль («Університет», Латвія), Свищ, Маковський і Будник («Гарай»), Дацишин («Дніпро»), Чайка («Сталь»), Зуб і Колісник («Карпати»), Качур (ФК «Калуш»), Лічкін (ТПС, Фінляндія), Лютий («Нефтехімік», Росія), Механошин («Металург», Нікополь), Редушко («Енергетик»), Ханенко («Покуття»), Крижанівський («Полісся»), Ларін («Волинь»); пішли — Рипан («Ростсільмаш», Росія), Савка, Мазур, Максимюк («Зеніт», Росія), Юрченко, Безпалих («Дніпро»), Римшин («Кривбас»).

ЦСКА (Київ). Олександр Штелін. Прийшли — Ільченко, Каряка, Олійник і Кріпак («Металург», Запоріжжя), Малимон («Торпедо», Запоріжжя).

«МЕТАЛУРГ» (Маріуполь). Микола Павлов. Прийшли —Шуховцев, Поліщук (ЦСКА), Сизон («Борисфен»), Арабаджи (Молдова), Сахаров («Поліграфтехніка»), Думенко (Білорусь), Духновський («Таврія»), Петринський («Зоря», Росія); пішли — Малигин, О. Гетьман, Підлісний, Пінчук, Скоморохов і Ю. Гетьман («Кубань»), Пушкуца («Динамо», Київ).

«ТОРПЕДО» (Запоріжжя). Віктор Матвієнко. Прийшли —Сташко («Верес»), Черников (ФК «Тисмениця»), Зінченко і Липинський («Нафтовик»), Конюшенко («Оболонь» ППО), Стахів («Торпедо» В., Росія), Танасюк і Єфіменко («Карпати»), Чіпа (ФК «Черкаси»), Шевчук (ФК «Калуш»), Гнатів («Карпати»), Фокін («Металург» Зп.), Бабійчук («Фортуна»), Вакарь («Віктор»), Візенок («Титан»), Пилипенко («Зоря», Хоростков), Волотьок («Кривбас»); пішли — Бурковський («Волинь»), Максименко, Шушура, Левченко («Дніпро»), Симонов, Смирнов («Металург», Зп.), Малимон (ЦСКА).

Жарт номера

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Відраза

— Чому ти перестав зустрічатися з Ларисою?

— Вона мені корову нагадує. Увесь час жуйку жує.

— Ти б їй зауваження зробив, якщо тобі неприємно.

— Робив. І слухати не хоче. Каже, що вона захищає свої зуби з ранку й до вечора.

Ще одна хвороба

— Як там твій Олексій?

— Не питай! З глузду з'їхав чоловік. Безупинно п'є. Не знаю вже, куди оті порожні пляшки дівати.

— Алкоголіком став?

— Гірше. Кокаколіком.

Феодосій ЛУЗАН.

7 мішків гречаної вовни

Нова дисципліна

«Розум-інформ». Серед загальних та спеціальних технічних дисциплін, що їх вивчають у політехнічному інституті, повноправно заявила про себе і нова. Віднині разом з фаховими знаннями й навиками студенти оволодіватимуть умінням жити.

Шляхом конверсії

«Держпрес». Щоденно одержуватимуть пошту геологи, оленярі, моряки та полярники вже найближчим часом. Розробку методики використання з цією метою ракет класу «земля—земля», які знімаються з озброєння, завершують у раніше секретному КБ ім. Червоного Терору. В минулому ці само фахівці запропонували високоефективну технологію сівби зернових з використанням колись грізних «МІГів».

Рекорд

«Люмпен-пен». Близько 900 осіб за півроку зумів облапошити (обмахлювати, ошукати тощо) ніде не працюючий У. Р. К-а. Якщо підтвердяться усі факти, розслідуванням яких займається спеціальна група карного розшуку, це досягнення занесуть до Книги рекордів Гіннесса.

Знай наших!

«Люмпен-пен». «День за днем» — таку назву матиме новий телесеріал, зйомки якого розпочали на кіностудії «Оце-то я». Творці фільму, ідучи назустріч побажанням мас, вирішили зробити його супербагатосерійним. На запитання журналістів про кількість серій, намічених до виробництва, режисер-постановник Арманьяк Огогоєв відповів: «Якщо врахувати, що головний герой прожив 78 років, а кожен день відображений в одній серії, то неважко підрахувати, що наш фільм буде набагато багатосерійнішим за «Ізауру» й «Маріанну, разом узятих.

Адреси доброчинності

«ІТАК-ТРАХ». Ще одні двері розчиняться для малоімущих у м. Облизові завдяки щедрості багатопрофільного концерну «Я сам». Вже найближчими днями пенсіонери, багатодітні та безробітні, попередньо замовивши по факсу запрошення, зможуть відвідати ресторан «У Соні» й за символічну платню понюхати окости, балики і не бачені досі заморські делікатеси, які їдять щодня з 12-ї до 15-ї удачливі підприємці. Через два-три місяці більшість облизівців уже не зможе сказати, що в очі не бачили або забули, як пахнуть, ті чи інші продукти...

Юрій АЗАНОВ.

Мал. Вікторії КОЗЛОВОЇ.

Космос — Землі

Ведучий. Шановні теле- і радіослухачі! Починаємо черговий сеанс космічного зв'язку з орбітальною станцією «Піч». Егей, ви, там, на орбіті, чуєте мене? (З космосу — тріскотіння, уривки слів.) Земля слухає вас! Алло! Алло!.. Поки налагодять зв'язок, я хочу сказати декілька слів. Ось, кажуть, космос для нас нині дуже велика розкіш. Так от, ми й прагнемо сьогодні довести, як багато здатен він дати простій людині. Кожен із вас, наших слухачів і глядачів, може поставити будь-яке запитання. За телефоном, який ви бачите на вашому екрані. Так, алло, на орбіті, ви чуєте мене?

Космонавт. Так, так, Земля, все гаразд! Я готовий відповідати.

Ведучий. Так, перший дзвінок. Назвіться, будь ласка!

Директор. Свічак, директор заводу.

Ведучий. Якщо не секрет, якого саме?

Директор. Саме й секрет, бо ми, так звана поштова скринька.

Ведучий. Угу... Так, і яке ж ваше запитання?

Директор. Чи не видно звідти, з космосу, що нас чекає попереду?

Космонавт. А що виробляє ваш заклад?

Директор. Оце якраз не секрет: ломи, ковадла, колосники...

Космонавт. Так, так, тепер я це бачу й сам. А ще бачу, ваша продукція має великий успіх.

Директор. Як це, бачите?

Космонавт. Поки ми розмовляємо, її розтягують через пролам у вашій огорожі.

Директор. От негідники!.. Ну, тільки відійдеш!.. Зараз я їм!..

Німець. Ахтунг! Ахтунг!..

Ведучий. Міжнародний дзвінок!

Німець. Гутен таг! Іх бін гер Швальбе — Дойчланд, Хамбурх. Червон Хрест.

Ведучий. Заждіть, гер Швальбе! (До космонавта). Як, за вільно конвертовану відповідатимеш чи за так?

Космонавт. Уперше, хай буде за так.

Німець. Данке шон. Ваш країн бідує, і ми надсилати вам гуманітарен допомог. Медикамент, шприць — айн раз, фляйш —м'ясо... Від усього херц. Але наш допомог переїхав ваш кордон — і ніхт. Зник. Ваген нумер драй гундерт... тобто триста сорок цвай.

Космонавт. Айн мінут, гер Швальбе, зараз наведу різкість. Кажете, вагон триста сорок два, з Гамбурга... Є! Я його бачу, гер Швальбе!

Німець. О, і де ж він є?

Космонавт. Стоїть на під'їзному шляху станції Витребеньки. Двері зламані, вагон порожній.

Німець. О, майн готт, майн готт!..

Ведучий. Чого ви так переживаєте, гер Швальбе? Якщо вагон порожній, значить, гуманітарна допомога до нас дійшла!..

Гуртова. Вас турбує Гуртова. А особисте запитання можна?

Ведучий. Будь ласка!

Гуртова. Мій чоловік Гуртовий Павло рік тому завербувався на вахту до Нижньовартовська й відтоді від нього жодної звістки. Як він там, чи не вліз до якогось міжнаціонального конфлікту? Ось його фотка.

Космонавт. Так, бачу... Куди, кажете, він подався — до Нижньовартовська?.. Зараз, зараз... Так, не хвилюйтеся, ваш Павло живий і здоровий.

Гуртова. Ну, слава Богу!

Космонавт. Нікуди він звідси не поїхав. Тепер несе трудову вахту в трусах на балконі четвертого поверху в іншому районі вашого ж міста. До речі, а ви знаєте, де ваш синок?

Гуртова. Як це де? В школі.

Космонавт. Ви так гадаєте? Він ще з одним хлопцем смокче «бичка» у вашому дворі за будкою для сміття.

Гуртова. Та що ви кажете? Ну, я йому зараз!..

Ведучий. Час нашого сеансу завершується. До наступної зустрічі. Свої запитання, шановні слухачі й глядачі, можете ставити і усно, і письмово.

Космонавт. І ще хвилинку! Мешканці селища Легкодухе Кременчуцької області! У провулку біля колишнього пам'ятника вождю у вас є молочний магазин. Так от, саме тепер продавщиця надворі просто з шланга доливає воду у бідон з молоком. І ще! Бачу, як на трасі Харків — Бєлгород працівник ДАІ бере хабара у водія автофургона.

Ведучий. Дякуємо! Не йому, звичайно, а вам спасибі! Ось вони, феноменальні можливості сучасної науки і техніки! Як би ми про все це дізналися, якби не мали своєї людини на орбіті? А ще питають, чи потрібний нам космос?..

Савелій ЦИПІН.

Стидоба

— Алло, це ти?

— Так, це я! А хто ж, якщо не я?!

— Пречудово! Друже, негайно приїжджай до мене!

— Навіщо?

— Є бутильок самогону, а дружина пішла шастати по магазинах. Не можна втрачати жодної хвилини, кумекаєш?

— Про що мова, за хвилину буду. А де ви живете, за якою адресою?

— Знущаєшся... Чи, може, ти не Коля?

— Звичайно, не Коля, я — Григорій Феліксович!

— Який ще Григорій Феліксович?! Що ти мені голову морочиш, чому ж ти мені відразу не сказав, що ти якийсь там Феліксович?!

— Та ви не хвилюйтесь, я також п'ю самогон, можу миттю до вас примчати, за якою адресою?

— А-я-яй, ну і алкаш! Який сором, стидоба! Ось так запросто приїхати в гості до незнайомої інтелігентної людини пити горілку?! Де ти виховувався? Ні, так діло не піде! Негайно приїжджай, адреса: вулиця Героїв контрреволюції, буд. 12, кв. 54, четвертий поверх. Я хочу з тобою серйозно поговорити!

Олександр ПЕРЛЮК.

Майстерність

Стоїть. У фірмовому халаті. Брови — дугами, губи —сердечком. Вилита червенна дама. Стоїть і руками розмахує. Наче вітряк. Тільки рухи хаотичні. Сюди мах, туди мах — і є навар. Кинула на ваги шматочок ковбаси. Грамів сто п'ятдесят, не більше. А каже: триста. І на льоту підхопила та мерщій у кульок. Ілюзіоністка. Мовби ніхто того й не помічає. Знаємо твої маніпуляції. Нахаба.

А сало, сало як зважує! Ніби притримує, щоб швидше ваги відбалансувати, а насправді на кусень з усієї сили пальцями тисне. Аж відбитки довжелезних нігтів видно. Хижак пазуристий. Отак з грамів кілограми робить.

Роби. Викручуй. Ти сьогодні на коні. Тебе не перепреш. Скажу лише слово, то слиною бризнеш. Знаю ваших. Краще я спокійно відійду. Не псуватиму собі нерви. Вони ще на моєму довгому віку знадобляться. Мародерствуй. Знущайся. У-у!.. Здирниця. Усе їй мало. Акула...

Нічого, я стерплю. І оком не зморгну. Та побачу, якої ти завтра заспіваєш. Я теж можу. Майстерності, як кажуть, мені не позичати. Не гірш від тебе обтяпаю. Побачимо, чия візьме, на кого пальцем тикатимуть.

Прийдеш, нікуди не дінешся. Обов'язково...

Захочеш на своїй куделі марафет навести, прийдеш до мене, в перукарню, то я з неї головешку зроблю.

Ти в мене гривню урвеш, а я тобі патли обсмалю.

Розквитаємося!..

Іван ТОКАРЧУК.

Мал. Сергія ГОРОБЦЯ.

Обіцянка Хама

Розшумілись шахтарі,
Кинули лопати:
«Вже півроку не дають
Нам сповна зарплату!»
У директорський зайшли
Кабінет великий.
За столом сидить сам Хам —
Дядько бульдопикий.
«Що там трапилось?
Горить?» —
Хам хлопців питає.
«Не горить.
Зарплату б нам...»
«Зарплати немає!»
«То коли ж...
як мусим жити?»
«Прошу потерпіти:
Як збудую я собі
В сім поверхів хату,
Тоді, мо, я і віддам
Вам сповна зарплату».

Іван КОВАЛЕНКО.

Я ніколи не приймаю політиканства довкола наукових проблем

***На запитання** оглядача «ГУ» відповідає доктор філологічних наук, професор, завідувач відділу діалектології Інституту української мови Національної академії наук України Павло Гриценко*

Чому ми говоримо «мовою Вєрки Сердючки»

— Складається враження, що сьогодні велика частина населення нашої країни розмовляє ні українською, ні тим більше — російською, а саме чимось середнім між цими мовами — суржиком.

— Річ у тім, що суржик як модель мовної поведінки так «вріс» у мовну свідомість багатьох мовців, що чимало наших співвітчизників навіть не зауважує, що вони послуговуються у спілкуванні якоюсь «середньою» мовою, а точніше — псевдомовою. До речі, цьому сприяє й «макаронізація» нашого телебачення, де доволі часто в одній передачі чуємо дві мови, а частіше — все той самий суржик.

Чи знову ж таки публічне шаржування української мови, що роблять зі сцени, з екранів телевізорів, скажімо, дует «Кролики» чи Верка Сердючка. Правда, мені можуть заперечити, що артисти, мовляв, насміхаються не з української мови, а з того ж таки суржику. Але, як відомо, сатиричного ефекту можна досягти і за допомогою літературної мови, використовуючи лише окремі суржикові елементи. Сьогодні цей псевдокомізм відштовхує. Саме звертання артистів до начебто української мови має той самий ефект пересміху з цієї мови. Отже, наша мова і сьогодні ще залишається об'єктом публічного приниження, незахищеною перед спробами опошлення. Мовляв, чуєте, як ото вони «балакають»! Вважаю, що на етапі реалізації державної програми розширення сфер функціонування саме української мови як державної, коли наша рідна мова є потужним чинником державотворення, консолідації усіх сущих в Україні та українців з-поза меж нашої країни, засобам масової інформації варто було б утримуватися псевдотворчих «знахідок» на зразок Сердючок.

— Наші мовознавці ще донедавна з чимось обов'язково вели боротьбу. То з діалектизмами, то з історизмами, то з архаїзмами. З чим тепер їм належить боротися?

— Нам з надлишком вистачить і тої «мовної чи навколомовної боротьби», про яку ви згадали. На тій боротьбі робили добру кар'єру, нерідко швиденько забуваючи, проти чого ж вони ще вчора боролися. Це чорна сторінка історії нашої науки, коли після рецензій мови перекладів багато талановитих перекладачів позбувалися усього — місця роботи, можливості надрукувати свої переклади і цим збагатити нашу культуру. Таким рецензентам навіть не треба було знати чужих мов, щоб з'ясувати точність перекладу, треба було лише виконати чергове завдання з очорнення провідних наших перекладачів, письменників.

Мовознавець як науковець має не боротися з мовними фактами, а відстежувати процеси, вивчати їх, аналізувати. Та й як можна боротися з тим, що створив народ, у чому він відобразив себе духовно? Інша річ — до якої міри професійні оцінки мовознавців. Адже будь-які рекомендації в мовній сфері мають обов'язково спиратися на чіткі наукові критерії і на велику за обсягом вихідну базу даних. На жаль, стикаємося з фактами, коли автори «нових» словників, довідників, посібників не переобтяжують себе створенням вихідних базових картотек, зводів матеріалів. А отже — відчутне зниження професійного рівня багатьох словників, довідників, рекомендацій. А звідси — цілком обґрунтована критика наукової продукції ряду мовознавців, зокрема словникарів. Як можна, скажімо, рекомендувати дикторам на радіо, телебаченні тип вимови тих чи інших слів, попередньо не дослідивши, а які, втім, є у нашій мові типи вимови? Покликання при цьому на авторитети від мовознавства справи не прояснюють, бо єдиним авторитетом була і залишається наукова обґрунтованість, доказовість, що спирається на об'єктивно інтерпретовану мовну реальність.

Оновлюване наше суспільство нового прагне слова. Виваженого, об'єктивного

— Що тепер, Павле Юхимовичу, на ваш погляд, має стати головним у наукових дослідженнях української мови?

— Насамперед треба глибоко вивчити шляхи розширення функцій української мови як державної, прийоми і форми її реального утвердження. Конституційне положення і закон про мови, до речі, прийнятий ще 1989 року, —це добра законодавча база для розширення функціонального поля української мови. Але цього недостатньо. Поступово треба створювати соціоінфраструктуру для розширення сфери використання української мови. Частково це вже робимо. Де стихійно, де наперед продумано.

Та прихованого і навіть відвертого супротиву українській мові буде значно менше за умови, коли створимо відповідну систему державної підтримки процесу українізації, чого в нас ще немає.

Мовних проблем не треба боятися. Суспільство має усвідомити цінність мови як дуже важливого інструментарію. Отож маємо підготувати конкретну перспективну національну програму подолання безмовності. Наші діти повинні знати кілька іноземних мов, але передусім досконало — українську. Маємо себе відкрити світові, а світ — для себе, використовуючи такий важливий інструмент, як мова. А вченим і тут треба відстежувати ті процеси мовного розвитку, типи трансформацій, які обов'язково даються взнаки в разі змін соціомовних ситуацій.

— Як мені відомо, Україна, по суті, зосталася єдиною європейською країною, яка досі немає атласу державної мови. Чому так сталося?

— Робота над національним мовним атласом розпочалася ще навесні сорок першого року. А вже після війни було організовано наукові експедиції: усі вузівські кафедри української мови в республіці були охоплені цією науковою програмою і, певна річ, академічні структури, які досліджували мовні проблеми. Це був воістину загальнонаціональний мовознавчий проект, загальноукраїнський діалектологічний рух.

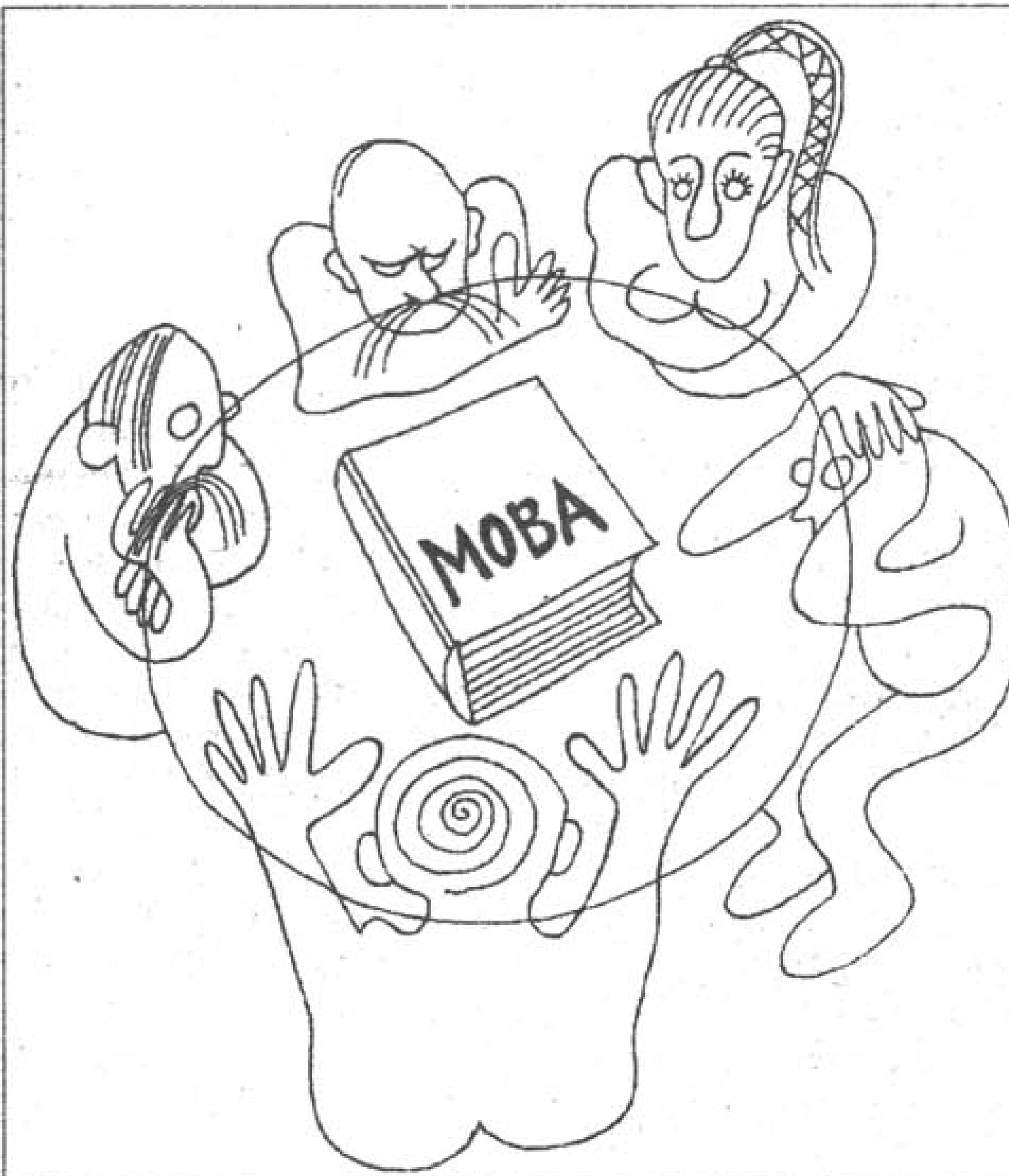
Упродовж майже чверті століття проведено 2,5 тисячі експедицій, і зусиллями великої групи вчених укладено атлас української мови, в якому знайшла відображення багатобарвність української мови. Від Карпат до Слобожанщини, від Полісся до Приазов'я. На початку 70-х світова наукова громада була поінформована про завершення авторської роботи над тритомним «Атласом української мови». Його чекали з нетерпінням.

Але перший том цієї епохальної праці побачив світ лише в 1984 році. Та й то скоріше з ідеологічних міркувань. Адже Київ готувався прийняти у 1983 році черговий IX міжнародний конгрес славістів. Про цю працю українських мовознавців уже багато говорили, писали, в тому числі — і за кордоном, а самого атласа ніхто ще не бачив. Ось і видрукували перший том, щоби не було зайвих розмов. Другий том побачив світ уже на «перебудовній» хвилі, в горбачовські роки, а третього, останнього — досі чекаємо. Заспокоюють тим, що його видання внесено до держзамовлення цього року.

Поява цього атласа в повному обсязі спростує багато надуманих положень про поширення української мови, виб'є ґрунт з-під ніг політиканів, які сьогодні відверто спекулюють на мовних проблемах, що особливо актуально в час виборчих гонок в Україні.

— Хоч як це дивно, але саме в застійні часи побачив світ одинадцятитомний «Словник української мови». Однак уже не раз доводилося чути поміж науковців: застарів цей словник.

— Вихід у світ цього словника, який охоплює майже 134 тисячі слів, став важливою подією в культурному й на-

уковому житті України. Хоча всім відомо, який тяжкий ідеологічний тягар лежить на цій праці. Словники, на жаль, також старіють. Адже з 1980 року, коли вийшов друком останній том цього словника, сталися істотні зміни і в самій мові, і в підходах стосовно добору того матеріалу, який має обов'язково потрапити до такого нормативного словника, оцінок цього лексичного багатства. Але новий словник можна укласти на поважних наукових засадах нормативності лише за умови, що зуміємо точно відрізнити літературне слово від нелітературного, зокрема від діалектного. Та чи можна це об'єктивно зробити, не знаючи, якою мірою те чи інше слово поширене в діалектах? Звісно, ні. І через банальну причину — відсутність загальноукраїнського діалектного словника.

— Чи є для такого словника якісь напрацювання?

— Маємо регіональні словники з Бойківщини, Гуцульщини, Полісся, Нижньої Наддніпрянщини. Але нам потрібен загальнонаціональний діалектний словник, як це вже зробили росіяни, поляки, білоруси та інші слов'янські і неслов'янські народи. До речі, що стосується вивчення діалектів своєї мови, то білоруси йдуть попереду багатьох слов'янських народів. А в інших наших сусідів «Словарь русских народных говоров» уже тепер налічує понад 30 томів, а дійшли укладачі лише до середини свого алфавіту. Отже, буде, ймовірно, ще томів 25 — 30. Ось і можна з таким словником говорити про багатство російської мови.

Укласти такий словник загальнонаціонального масштабу під силу лише окремому колективу, достатньому за кількістю співробітників-професіоналів. І цю проблему треба вирішувати водночас з іншими в рамках досліджень мовознавчого комплексу. Причому як рівноцінну, а не другорядну.

Але про що ми говоримо, коли навіть «Пересопницьке Євангеліє» — скарб нашої духовної культури, на єдиному рукописному примірнику якого присягнули вірно служити Україні її президенти Леонід Кравчук і Леонід Кучма, вже двадцять років чекає не дочекається свого видання. А наукова підготовка цієї давньої пам'ятки нашої мови і культури завдяки праці мовознавців уже давно завершена. То скільки ще президентів мають присягнути Україні на цій унікальній книзі, щоби виділили нарешті гроші для її видання і щоби задекларувати світові: книгу книг нашим народом нашою мовою було перекладено і переписано ще в XVI ст. Ми маємо багату й гідну поваги минувшину. І не в матеріальній бідності нашій, очевидно, причина, що досі цю пам'ятку не опубліковано...

Нас чекають, а ми не їдемо. Бо на квиток грошей не маємо

— Тепер в українських мовознавців з'явилися можливості, яких вони за тоталітарних часів майже не мали: брати участь у найрізноманітніших міжнародних проектах, у симпозіумах і наукових конференціях.

— Можливості то з'явилися. Але як ми ними користаємося? Або взагалі не їдемо туди, куди нас запрошують. Або наша участь у міжнародних проектах чи форумах не забезпечує того обсягу нової наукової інформації, якого від нас очікують у світі.

Справді, українських учених сьогодні всюди запрошують, бо хочуть знати про нас з вами більше. І то з перших рук, а не з переказів. Але де взяти українському мовознавцю гроші, щоби потрапити на декілька днів у Париж або навіть у Прагу? Нам кажуть: шукайте спонсорів. Але йдеться про виконання величезного обсягу роботи, про загальнонаціональні інтереси, що під силу лише цілому колективу. Саме так організовано роботу в інших країнах — учасницях міжнародних проектів. То чи може спонсор замінити державу? У світі є великий інтерес для такого феномену, як Україна. Про нас хочуть знати більше: хто ми, що вирізняє нас з-поміж інших народів? А сьогодні Україна — єдина країна на континенті, яка не забезпечила участі своїх учених у такому міжнародному проекті, як підготовка лінгвістичного атласа Європи. І там, де мали з'явитися матеріали наших досліджень, зосталася, по суті, біла пляма. Нам в Україні наполегливо втовкмачують у голови, що це, мовляв, не біда, колись будемо багаті, будемо брати участь у різних наукових програмах. Це очевидний самообман. А може, так комусь треба, щоб Україна не була в Європі?

— Що й казати: неприємний випадок. Утім, як і інше: надмірний національний романтизм, з яким інколи доводиться стикатись у засобах масової інформації.

— Є речі, які навіть національним романтизмом пояснити неможливо. Скоріше йдеться про незнання елементарних речей. Причому маємо це не тільки на сторінках газет і журналів, а й у підручниках. Наприклад, пишуть, що українська мова з'явилася раніше за древньоіндійську і шумерську. А читач у нас довірливий до таких речей.

— І все-таки, з яких часів бере початок народження української мови?

— Якщо опиратися на писемні пам'ятки, що збереглися до наших днів, то можемо сміливо говорити про XII століття. Давніших слідів просто не збереглося. Але є ще й інший метод дослідження — нефіксований. Тобто коли за певними рисами можемо з великим ступенем вірогідності стверджувати правильність тієї чи іншої гіпотези. Саме на підставі зіставного дослідження слов'янських мов можна твердити, що в VI ст. були сильні процеси деінтеграції слов'янства. Тоді й нагадали про себе і характерні риси мовлення наших далеких предків, що пізніше зумовили формування української мови, як і інших слов'янських мов.

Розмову вів Роман ВАТРИЧ.

ВАТ «Кам'янський машинобудівний завод» виготовляє і реалізовує за помірними цінами:

— візки вантажні гідравлічні (1250 кг, 2000 кг);
— візок-штабелер гідравлічний (400 кг, 1,5 м);
— візок ручний підйомний (80 кг, 1,2 м);
— побутовий комбайн для приготування кормів з електроприводом (подрібнювач коренеплодів, зерна, трави);
— насос підкачки двигунів (ПНИТ) «КамАЗ»;
— крани газові 11ч3бк ДУ-25, ДУ-32, ДУ-50;
— точило ручне;
— дриль ручна;
— дрилі пневматичні (2500 об., 270 об.);
— машинка швейна дитяча;
— пристрій для вирівнювання кришок;
— кісточковидавлювач вишень;
— часничниця;
— гирі спортивні переналаджувані (16/24/32 кг).

Наша адреса: 258450, м. Кам'янка, Черкаська обл., вул. Леніна, 40, код (04732), тел. 2-14-76; т/ф 2-11-91.

До відома громадськості

Товариство з обмеженою відповідальністю «Цветметімпорт і К» звернулося до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензій на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії за нерегульованим тарифом на території України.

Поштова адреса: 320070, м. Дніпропетровськ, пр. Карла Маркса, 81/11.

Телефон 70-12-43, факс 70-12-45.

17.03.1998 р. відбудуться загальні збори ВАТ «Завод «Укркабель»

Порядок денний:

1. Підсумки діяльності ВАТ «Завод «Укркабель» за 1997 рік.
2. Висновки ревізійної комісії та затвердження річного звіту ВАТ «Завод «Укркабель».
3. Про дивіденди.
4. Затвердження основних напрямів діяльності ВАТ і його планів на 1998 рік.
5. Звіт ради ВАТ «Завод «Укркабель».
6. Звіт ревізійної комісії ВАТ «Завод «Укркабель».
7. Вибори голови та членів ради ВАТ.
8. Вибори голови та членів ревізійної комісії ВАТ.
9. Про зміни і доповнення до статуту ВАТ.

Збори відбудуться за адресою: Київ, вул. Багговутівська, 14. Початок — о 13 год. Реєстрація учасників зборів — з 11.00.

Довідки за тел. 211-93-13.

ОАО «Маркохим»

информирует, что 20 марта 1998 г. по адресу: г. Мариуполь, пр. Металлургов, 52, ДК «Маркохим» состоится общее собрание акционеров.

Начало собрания: 15 ч. 00 мин.

Регистрация: 20 марта 1998 г. по адресу: г. Мариуполь, пр. Металлургов, 52, ДК «Маркохим», с 08 ч. 00 мин. до 13 ч. 00 мин.

Повестка дня:

1. Отчет правления ОАО «Маркохим» об итогах работы за 1997 г. и перспективах развития предприятия на 1998 г.
2. Отчет ревизионной комиссии ОАО «Маркохим».
3. О внутренних нормативных актах ОАО «Маркохим».
4. О регистраторе ОАО «Маркохим».
5. О наблюдательном совете ОАО «Маркохим».

Акционерам необходимо иметь при себе документы, удостоверяющие личность, и документы, подтверждающие право собственности на акции ОАО «Маркохим».

Регистратором владельцев именных ценных бумаг ОАО «Маркохим» является Региональная инвестиционная компания «РИНКОМ—ИНВЕСТ» (г. Мариуполь, пр. Металлургов, 97. Лицензия № 40-р от 24.07.96 г., тел.33-83-39).

В связи в тем, что список для оповещения акционеров составлен по состоянию на 26.01.98 г., лицам, ставшим владельцами акций после этого срока и желающим участвовать в общем собрании акционеров, необходимо обратиться к регистратору до 16.03.98 г., т. к. дата фиксации реестра на собрание — 19.03.98 г.

Правление.

Дешевле?.. Только даром!

ШИНЫ

**на любую технику.
Склад в Днепропетровске (самовывоз).
Возможен бартер.
Доставка в любую точку Украины по желанию заказчика.**

**Тел.: (0562) 44-00-44, 44-40-25.
Факс: (0562) 45-11-73.**

Арбітражний суд Херсонської області (м. Херсон, вул. Горького, 18) за позовом ДПА Білозерського району Херсонської області порушив справи про банкрутство:

№ 4/2-Б — товариства з обмеженою відповідальністю «Сільгосппродукт», розташованого в с. Музиковці Білозерського району Херсонської області, р/р 1467160 в Суворовському відділенні АКБ Укрсоцбанку м. Херсона;

№ 5/2—Б — акціонерного товариства відкритого типу сільськогосподарської асоціації «Югланс», розташованої в с. Чорнобаївці Білозерського району Херсонської області, р/р 000467838 в Херсонській філії АБ «Брокбізнесбанку».

Приватне підприємство «Технологія», зареєстроване Радянською адміністрацією Києва 21.08.95 р., свідоцтво № 23529045, ідентифікаційний код 23529045, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймають протягом двох місяців.

ВАТ «Київський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут «Енергопроект» (КІЕП) повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 19 березня 1998 року

за адресою: Київ-135, пр. Перемоги, 4. Початок зборів о 14 годині.

Порядок денний

1. Звіт голови правління «Про результати господарської діяльності товариства в 1997 році».
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Звіт спостережної ради.
4. Внесення змін до статуту ВАТ «КІЕП».

Реєстрація учасників з 9 години до 13 години.

Для участі у зборах акціонерів потрібно мати при собі:

документ, який посвідчує особу учасника;

довіреність на право голосування уповноваженій особі;

виписку з реєстру акціонерів.

Довідки за телефонами: 274-79-33, 274-10-12.

Арбитражный суд Автономной Республики Крым (333000, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) по заявлению Симферопольского межгородского БТИ возбудил дело № 217-2 о признании банкротом фирмы «Таврия» (г. Симферополь, ул. Батурина, 16; р/с 1644577 в КРУ КБ «Приватбанк», МФО 384436, ОКПО 16328955). Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями в течение месяца со дня опубликования объявления.

Общее собрание акционеров Закрытого акционерного общества «Международная инвестиционная компания» приняло решение протокол № 2 от 22.01.1998 г. о ликвидации общества, зарегистрированного Шевченковской районной госадминистрацией г. Киева за № 23703744 от 27.12. 1995 г., юридический адрес: г. Киев, ул. О. Телиги, 45-а.

Финансово-хозяйственная деятельность общества не осуществлялась, расчетный счет в банке не открывался.

До уваги акціонерів ВАТ «Луцький м'ясокомбінат»

Повідомляємо, що загальні збори акціонерів відбудуться 17 березня 1998 р. об 11.00 за адресою: м. Луцьк, вул. Лідавська, 2, актова зала Луцького м'ясокомбінату.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності за 1997 р. Стратегія розвитку на 1998 р.
2. Звіт ревізійної комісії за підсумками 1997 фінансового року.
3. Затвердження розподілу прибутку за 1997 р.
4. Затвердження нової редакції статуту акціонерного товариства.
5. Затвердження положень про керівні органи акціонерного товариства.
6. Вибори керівних та контролюючих органів акціонерного товариства.
7. Різне.

Реєстрація акціонерів здійснюється з 8-ї до 10-ї години 17.03.98 р. за місцем проведення зборів згідно з документами, що засвідчують особу акціонера чи його представника.

Довідки за телефоном: (03322) 3—02—65. Дирекція товариства.

Арбитражным судом Харьковской области (г. Харьков, ул. Сумская, 64) возбуждено дело № 6849/7-74 о признании банкротом АТПП «Коммерсант» (г. Харьков, ул. Чернышевского, 63) р/счет 26005301545 в Киевском ХОД АКБСР УСБ г. Харькова. МФО 351298, код 22651809.

Претензии кредиторов и возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня публикации объявления.

Арбітражний суд Львівської області (290010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушив справу № 2/3 про визнання банкрутом ДКП «Наддністрянка» (Львівська обл., м. Жидачів, вул. Грюнвальдська, 35, р/р 26003301395313 у відділенні АК Промінвестбанку України в м. Новий Розділ).

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня публікації оголошення.

Арбитражный суд Одесской области по заявлению арендного предприятия «Белгород-Днестровский соковинзавод» 1.12.1997 г. возбудил дело № 2/3876 о признании банкротом Торгово-производственного коммерческого центра «Торгсервис» (Одесская область, Балта, ул. Котовского, 195, р/с 000480402 в АПБ Балты, МФО 328306, код ОКПО 19040155).

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок о момента публикации по адресу: 272032, Одесса, пр. Шевченко, 4, Арбитражный суд Одесской области.

Общее собрание акционеров закрытого акционерного общества «Творческие инициативы» приняло решение (протокол № 2 от 22.01.1998 г.) о ликвидации общества, зарегистрированного Шевченковской районной госадминистрацией Киева за № 23703750 от 27.12.1995 г., юридический адрес: г. Киев, ул. О. Телиги, 45-а.

Финансово-хозяйственная деятельность обществом не осуществлялась, расчетный счет в банке не открывался.

Арбитражный суд Одесской области возбудил дело № 4/184-Б по заявлению государственного предприятия «Черноморский судостроительный завод» (г. Николаев) о признании банкротом ТПК ООО «Мираж» (272010, г. Беляевка Одесской области, пр. Октябрськой революции, 11, расчетный счет 467565 в Одесском филиале АП «Интербанк»).

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять имущественные требования к должнику в месячный срок с момента публикации по адресу: 270032, г. Одесса, пр. Шевченко, 4, Арбитражный суд Одесской области.

Арбитражный суд Сумской области (244021, Сумы, ул. Рыбалко, 2) по заявлению государственного коммунального предприятия «Сумытеплокоммунэнерго» возбудил дело № 2588-5/119 о признании банкротом Глуховского плодоовощного консервного завода (245130, Сумская область, Глухов, ул. Советская, 4; р/счет 000460020 в Глуховском отделении АПБ «Украина», МФО 337074, идентификационный код 01739865).

Претензии кредиторов и возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Хмельницької області (280000, Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушив справи про банкрутство:

№ 305-Б/2, торговельного центру «Явір» (281040, Шепетівка, вул. Шешукова, 3; р/р 644602, код 21338743 у Шепетівському відділенні ПІБ, МФО 315450);

№ 306-Б/2, виробничо-торговельного підприємства «Мир» (281040, Шепетівка, вул. Шешукова, 3; р/р 468561, код 21338743 у Шепетівському відділенні ПІБ, МФО 315450);

№ 298-Б/2, КСП «Надія» (281510, с. В. Медведівка Красилівського району Хмельницької області; р/р 400349 у Красилівському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 315204).

Майнові вимоги кредиторів та заяви санаторів приймають протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Приватне підприємство «Приватний дім», зареєстроване Радянською районною держадміністрацією Києва 31 січня 1997 року, свідоцтво № 09129, ідентифікаційний код 24722181, повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймають протягом двох місяців.

ТОВ СП «Каспій» повідомляє про ліквідацію своїх підприємств: ДП «Каспій-Альфа» (код 22163381), ЗАТ «Каспій-Аудит» (код 20032730).

Претензії приймають протягом двох місяців за адресою: Київ, вул. Волинська, 60, тел. 243-63-32.

Арбитражный суд Луганской области (348000, Луганск, пл. Героев ВОВ, 3а) возбудил дело № 05/227—11/1736 о банкротстве общества с ограниченной ответственностью «Атон» (349200, Луганская область, г. Свердловск, кв. 60 лет СССР, 12/59; р/счет 001467413 в Свердловском отделении АК АПБ «Украина».

Арбітражний суд Харківської області (Харків, вул. Сумська, 64) порушив справу № 7401/7-74 про банкрутство ПВКФ «Лев-К» (Харків, вул. Ак. Павлова, буд. 309, кв. 123, р/р 369256 у Харківському відділенні АКІБ «Укрсиббанку», МФО 351641).

Претензії кредиторів і санаторів надсилати протягом місяця з дня публікації оголошення.

Арбітражним судом Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушено справу № 2/916 про визнання банкрутом товариства з обмеженою відповідальністю «Василина і компанія» (290026, м. Львів, вул. Енергетична, 7/9).

Письмові звернення щодо майнових вимог та умов санації необхідно подати до арбітражного суду не пізніше одного місяця з дня опублікування цього оголошення.

Народний календар

1 лютого — Макара. У давнину казали: який Макар, такий товар. Якщо цього дня погода ясна, то і весна буде красна.

4 лютого — Напівзимника. Якщо зніметься хурделиця, то весь тиждень буде негожий, а якщо опівдні усміхнеться сонце, то весна буде ранньою.

6 лютого — Оксани-Дороти. За цим днем теж прогнозували весну. Коли день тихий і ясний, то весна буде гожою, якщо в обід сонце вигляне — на ранню весну, а коли зніметься хурделиця, то затягнеться надовго.

Прикмети лютого:

- Якщо взимку зривається лід на річці і робить затори, то літо не буде врожайним.
- Якщо в одному дуплі ховаються кілька білок — буде сильний мороз.
- Сонце сходить за хмари — на снігопад, а коли довкіл нього кільце — на вітер.
- Якщо зайці чутливо сплять і здалеку чують мисливців —стоятиме суха морозна погода, а коли виплигують з-під ніг — відлига втримається.
- Великі бурулі на піддашках — буде добрий врожай кукурудзи.

Фото з архіву

— А пам'ятаєш, як ти, бувало, влітку заграєш, а ми травами, травами... Ех, швидше б уже весна! Набридло сіно жувати...

Національна, без ідеологічного нашарування

Чув, що готуються до видання чотири томи «Енциклопедії сучасної України». Розкажіть, будь ласка, докладніше про це. Коли можна буде передплатити видання?

Микола КАБАКОВ.

Херсон.

Відповідає керівник координаційного бюро, відповідальний секретар «Енциклопедії сучасної України» Микола ЖЕЛЕЗНЯК:

— Це спільний проект наукового товариства імені Т. Шевченка Національної академії наук України. А ідея видання «Енциклопедії...» належить члену Академії наук України професору Аркадію Жуковському. Він є одним з редакторів енциклопедії «Українознавства», виданої в одинадцяти томах ще в 50-х роках у діаспорі. «Енциклопедія сучасної України» позбавлена ідеологічного нашарування, вона містить матеріали про науку, промисловість, культуру, історію.

На жаль, є ще багато невирішених моментів, тож про передплату говорити рано. І все ж, сподіваюсь, до кінця року всі чотири томи побачать світ.

Астрологічний прогноз на 2 — 8 лютого

ОВЕН. Доведеться стримувати власні бажання і жертвувати особистими інтересами. Розчарує людина, яка є для вас великим авторитетом. Але випадково зустрінетеся з тим, хто допоможе здійснити ваші плани і надії.

ТЕЛЕЦЬ. Спочатку розчаруєтеся і засмутитеся через результати тривалої спільної праці. Однак те, що ви отримаєте, відповідає вашим планам. Відчуєте хиткість взаємовідносин (сімейних, ділових). Потім нова пропозиція змусить вас змінити мету чи роботу.

БЛИЗНЯТА. Спочатку виникне великий конфлікт, а точніше — сварка. Але не вважайте це програшем — ви уникнете зайвих клопотів і обтяжливих зобов'язань. У середу і четвер будьте у всеозброєнні, оскільки розпочнете відкриту боротьбу.

РАК. Буде важко, оскільки втратите багато сил в емоційних баталіях, а також розпочнете роботу, яка нині вам не під силу. Через роботу і переживання порушиться сон і режим дня.

ЛЕВ. Відчуєте сильні й суперечливі почуття до дитини чи коханої людини. Відкриєте в своєму партнері, коханому нові привабливі риси. Якщо займаєтеся творчою роботою, то переживете кризу натхнення, а потім — стрімке піднесення.

ДІВА. Можете відчути, що втрачаєте сім'ю, опору в житті. У гіршому разі, через когось опинитеся перед ризиком лишитися квартири, житла. З вівторка по четвер не кращий час для житлових претензій.

ТЕРЕЗИ. Вас щось сильно налякає: якась інформація, документ, поїздка. Насправді ви просто не готові до змін і нововведень. Але, дійсно, можете зіпсувати важливі документи, а потім довго залежати від них чи втратите потрібний зв'язок. Незабаром помітиться різке поліпшення.

СКОРПІОН. Ризикуєте втратити великі гроші, цінні речі, професіональне чуття і вдачу, якщо вона у вас була. Можуть статися неприємні події з дитиною чи коханою людиною. Якщо з вівторка по четвер справитеся з ревнощами і гнівом, то потім (навіть у четвер увечері) зміните фінал у кращий бік. Потім зможете використати власні ресурси і гроші досить несподівано і вдало.

СТРІЛЕЦЬ. Спочатку наламаєте дров, і пожалкуєте. Але якщо сподіваєтеся на хорошу ідею і щасливий поворот долі, то вони швидко з'являться. Будьте обережними з гострими і гарячими предметами, інструментами і машинами.

КОЗЕРІГ. Будете сильно ненавидіти своє нинішнє оточення, але до нього варто придивитися уважніше. Оскільки потім воно приведе вас до хорошої ідеї. Девіз тижня — все, що не робиться, все на краще.

ВОДОЛІЙ. Спочатку засмутитесь через одержаний результат. Ваш гнів — ваш ворог. Якщо маєте машину, зайвий раз потурбуйтеся про її збереження. Можливо, приймете несподіване рішення і зміните особисті плани.

РИБИ. Вам буде складніше, ніж іншим, домагатися істини і справедливості. У нерівній боротьбі можете втратити багато своїх переваг і привілеїв. Будьте обережними — можна розгнівати начальника і нажити собі в його особі явного недоброзичливця. Звільніться від обмежень, зобов'язань, закінчіть лікування.

ДІНАУ

Тест

Ваш малюнок — це ваш душевний стан

Ви помічали за собою бажання малювати різні фігурки з нудьги або щоб згаяти час? На нарадах чи розмовляючи по телефону... Психологи вважають, що ці фігурки можуть чимало розповісти про ваш характер.

Ви малюєте спіралі, кола, хвилясті лінії — чужі проблеми не дуже вас обходять, заважають вам чи й узагалі вас не цікавлять. Ваша увага зосереджена на власній персоні. Стежте за собою, щоб не образити співрозмовника.

Квіточки, сонце, гірлянди — вам не так весело, як це здається збоку, ви мрієте про дружбу та ніжність. Поспішіть провідати добрих друзів.

Сітки — відчуваєте, що потрапили у ризиковане чи незручне становище. Обводите свій малюнок колом — ви схильні проковтнути образу та роздратування, але у душі накопичуєте розчарування.

Переплетіння сердець — ви переповнені почуттями, хочете розцілувати весь світ. Не приховуйте свої почуття, висловіть їх.

Візерунки, як на шпалерах: гострі кути, плавні овали поєднуються й повторюються, — ви нудьгуєте, все набридло. Зробіть що-небудь таке, на що досі не наважувалися. Це зруйнує одноманітність.

Хрести зустрічаються доволі часто й означають почуття провини. Щось вас гнітить, треба негайно з'ясувати привід, інакше ви ще довго мучитиметесь.

Чоловічки, навіть якщо вони веселі, — ознака безпорадності чи бажання ухилитися від якогось обов'язку. Вам слід сказати рішуче «ні», інакше будете довго шкодувати про виявлену слабкість.

Геометричні фігури — вас не проведеш, ви маєте чітку мету й переконання. Ви рідко відчуваєте страх перед своїми конкурентами.

Бджолині стільники говорять про прагнення до спокою, гармонії, бажання створити сім'ю. Замисліться!

Шахові поля свідчать про те, що ви опинилися у скрутному становищі. Якщо такі зображення з'являються часто — ви страждаєте від прихованих комплексів.

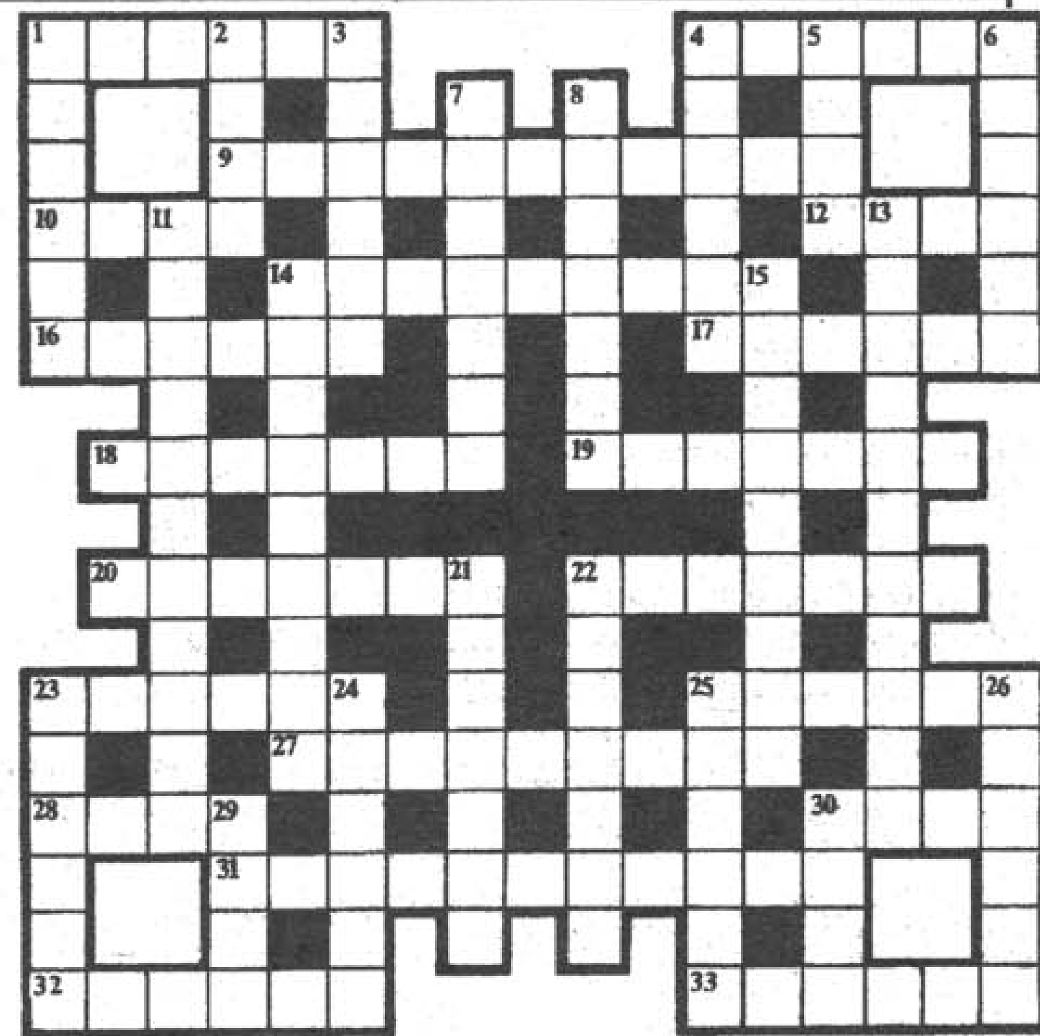

Переплетіння кіл найчастіше відбиває бажання брати участь у чомусь. Ви хочете комусь допомогти, але не знаєте, як. Чи вас не запросили на свято. Спробуйте з'ясувати, чому ви поза грою, й виправте становище.

Кросворд

По горизонталі: 1. Український композитор. 4. Одна з назв Києва чи фортеці, що її згадує Костянтин Багрянородний. 9. Держава, котру планував створити на території України Наполеон. 10. Природне утворення, що містить метал. 12. Античний бог вина. 14. Російський письменник, котрий жив і працював у Полтаві. 16. Елементарна частинка атомного ядра. 17. Місто над Прутом. 18. Колишня шахтарська професія. 19. Персонаж роману І. Гончарова як втілення лінощів і непромовності. 20. Автор книги «День «М». 22. Солодощі. 23. Актор у фільмі «Службовий роман». 25. Мільйонна частка метра. 27. Передача інформації безпосередньо людиною людині через відстані. 28. Порт у Франції. 30. Земля в зеленотрав'ї. 31. Словесна нісенітниця. 32. Козацький чин. 33. Метод, спосіб, прийом, характер поведінки.

По вертикалі: 1. Правитель області, провінції в еллінських монархіях. 2. Річка в Австрії та Франції. 3. Синтетичне волокно. 4. Крилате чудовисько з головою жінки і тулубом лева у давньогрецькій міфології. 5. Стародавня країна на узбережжі Мертвого моря. 6. Естрагон. 7. Спартанський цар-реформатор. 8. Справжнє прізвище поетеси, уродженки Києва, Анни Ахматової. 11. Найвища гора на Землі. 12. Поклоніння зіркам. 14. Теслярський інструмент. 15. Галузь медицини. 21. Диктор Українського радіо. 22. Невелике судно. 23. Автор пам'ятника Рішельє в Одесі. 24. Мальовниче село на Полтавщині. 25. Німецький посол у Москві, убитий Блюмкіним у 1918 році. 26. Характер, вдача людини. 29. Англійський режисер, ставив трагедії «Юлій Цезар», «Антоній і Клеопатра» та ін. 30. Персонаж індійського епосу.

Відповіді до кросворда, надрукованого 24 січня

По горизонталі: 5. Покрова. 6. Балатон. 7. «Гайдамаки». 12. Дана. 15. Коза. 17. Дір. 18. Алі. 19. Тол. 20. Торонто. 21. Сопот. 22. Осика. 23. Канупер. 26. Сет. 27. Ант. 28. «Ніс». 29. Золя. 31. Опал. 33. Капутикян. 35. Селітра. 36. Білокур.

По вертикалі: 1. Богун. 2. Круг. 3. Саки. 4. Добро. 8. Архітектура. 9. Дудар. 10. Мерин. 11. Картографія. 13. Архипенко. 14. Анастасія. 15. Каліостро. 16. «Звенигора». 24. Нанду. 25. Піски. 30. Любеч. 32. Перун. 33. Кліо. 34. Неон.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс—224-72-54;
відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
Телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 254770.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311019.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0